

СЛУЖ

НА ФЕДЕРАТИВНА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словеначко и македонско издание. Огласи по тарифата. — Текув'а сметка на Народната Банка на ФНРЈ за пошталата бр. 1031-903880. — Текув'а сметка на Продавното одделение 1031-673880.

Среда, 20 февруари 1952

БЕЛГРАД

БРОЈ 9

ГОД. VIII

30.— дин. — Аконта-

га за 1952 година изне-

сува 800.— дин., а за странство 1500.— динари. Редакција: Улица Кралевиќа Марка бр. 9. — Телефони: Редакција 28-838, Администрација 26-276, Продавно одделение 22-619, Телефонска централа 28-010.

77.

Врз основа на Резолуцијата од Народната скупштина на ФНРЈ бр. 391 од 30 декември 1951 година по повод на Предлогот на општествениот план на Федеративна Народна Република Југославија за 1952 година, Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ УРЕДБАТА ЗА ПЛАТИТЕ НА ПЕРСОНАЛОТ ВО ТРГОВИЈАТА НА МАЛО

Член 1

Во Уредбата за платите на персоналот во трговијата на мало („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 63/50), после членот 11 се додава нов член 11а кој гласи:

„Се овластува Претседателот на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ и Министерот на финансите на ФНРЈ по меѓусебна спогодба, а во согласност со Претседателот на Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ, да можат, до донесувањето на нови прописи за платниот систем во трговијата, да отстапуваат од одредбите на оваа уредба при определувањето на платите и да ги определуваат трошковите на трговските претпријатија и начинот на определувањето данокот на вишокот на фондот на платите, а поради обезбедување постапен премин на плаќање на персоналот во трговијата по начелата на новиот платен и финансиски систем.“

Член 2

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

16. февруари 1952 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за промет со стоки,
Осман Карабеговиќ, с. р.

78.

Врз основа на чл. 56 од Основниот закон за општествениот придонес и за даноците, Владата на ФНРЈ, по предлог од Министерот на финансите на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ВРЕМЕНАТА ТАРИФА ЗА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТОТ

Член 1

Данокот на прометот се пресметува и се плаќа на прометот на оние производи и добра и на надокнадата за вршење оние услуги што се предвидени

во Времената тарифа за данокот на прометот. Времената тарифа за данокот на прометот (во натамошниот текст Времена тарифа) е составен дел од оваа уредба.

Член 2

Данокот на прометот го плаќаат државните стопански претпријатија, задругите, стопанските претпријатија на задружните и општествените организации, како и занаетчиите и други лица кои вршат промет на производите или на добра или вршат услуги што се предвидени во Времената тарифа.

Данокот на прометот го плаќа производителот на производот, продавачот на доброто (Делот В од Времената тарифа) и вршителот на услугата, доколку не е предвидено инаку во Времената тарифа.

Член 3

Данокот на прометот се пресметува и се плаќа и на трошењето на материјалот од сопственото производство кој е предвиден во Времената тарифа, без обзир на тоа дали се плаќа данок и на прометот на финалниот производ, доколку не е предвидено инаку во Времената тарифа.

Член 4

Што се однесува до начинот и сроковите на пријавувањето, пресметувањето, уплатувањето и друго ќе се применуваат досегашните прописи за данокот на прометот на производите.

Член 5

Ако стопанското претпријатие, задругата, занаетчија или друго лице за периодот од 1 јануари 1952 година до објавувањето на оваа уредба го пресметало и платило данокот на прометот на производите по поранешните прописи, ќе се изврши исправка на пресметката и повеќе платениот данок ќе се засмета во отплата на недоспеалите износи на данокот на прометот или ќе му се врати на уплатителот по негово барање, а помалу платениот износ ќе се уплати веднаш.

Член 6

Поблиски прописи за извршување на оваа уредба ќе донесува, по потреба, Министерот на финансите на ФНРЈ.

Член 7

Оваа уредба ќе се применува од 1 јануари 1952 година, а во поглед на билетите за кината од денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

13 февруари 1952 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија

Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на финансите на ФНРЈ,

Милентије Поповиќ, с. р.

ВРЕМЕНА ТАРИФА НА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ

Општа забелешка. — Стопата на данокот на промет по оваа Времена тарифа не е содржана во стопата на акумулацијата и фондовите по Времената тарифа на стопите на акумулацијата и фондовите („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 2/52).

ДЕЛОТ А — ПРОИЗВОДИ

Тар. бр.	Наименовање	Стопа
Гранка 113 — Производство и преработка на нафта		
1	Петрол за широка потрошувачка — — — — — Забелешка: 1) Даночната основица е 1 литар 2) Даночниот обврзник е трговското претпријатие на големо што ја набавува оваа стока непосредно од производителот.	Дин. 50
Гранка 114 — Црна металургија		
2	1) Средни и лесни профили — — — — — 2) Тенок и фин лим — — — — — 3) Шавни цевки — — — — — 4) Влечен тел — — — — — Забелешка: 1) Даночната основица е определена основна цена на суровините односно на полупроизводите. 2) Данокот по овој тар. бр. го плаќаат производитите и увозните претпријатија само при продажбата на овие производи на претпријатијата и на други лица осем при продажбата на индустриските претпријатија и сервиси за снабдување на индустриските претпријатија. Ако индустриските претпријатија и сервисите за снабдување на индустриските претпријатија извршат продажба на оваа стока на други претпријатија и лица а не само на индустриски претпријатија и сервиси за снабдување на индустриски претпријатија, должни се да платат данок по овој тар. број.	28% 30% 14% 35%
Гранка 116 — Производство, оплеменување и преработка на неметални руди		
3	Сол за широка потрошувачка — — — — — Забелешка: 1) Даночната основица е 1 килограм. 2) Даночниот обврзник е трговското претпријатие на големо што ја набавува оваа стока непосредно од производителот.	Дин. 14
Гранка 120 — Хемиска индустрија		
4	1) Натриум карбонат — — — — — 2) Натриум хидроксид — — — — — 3) Калциум карбит — — — — — Забелешка: 1) Даночната основица е определена основна цена на суровините односно полупроизводите. 2) Данокот по овој тар. бр. го плаќаат производитите и увозните претпријатија само при продажбата на овие производи на претпријатијата и други лица осем при продажба на индустриските претпријатија и сервиси за снабдување на индустриските претпријатија. Ако индустриските претпријатија и сервисите за снабдување на индустриските претпријатија извршат продажба на оваа стока на други претпријатија и лица, а не само на индустриските претпријатија и сервисите за снабдување на индустриските претпријатија, должни се да плаќаат данок по овој тар. број.	35% 115% 100%
Гранка 122 — Дрвна индустрија		
5	Кибрит — — — — —	Дин. 3,60

Тар. бр.	Наименовање	Стопа
Забелешка: Даночната основица е една кутија кибрит од 40 дрвчиња. За кибрит со поголем број дрвчиња сразмерно се наголемува даночната стопа.		
Гранка 123 — Индустрија на дрвењача, целулоза и хартија		
6	Книги за цигари — — — — — Забелешка: Даночната основица е 1 килограм.	Дин. 1.700
Гранка 125 — Индустрија на кожа и обувки		
7	1) Говска кожа — — — — — 2) Парна кожа — — — — — Забелешка: 1) Даночната основица е определена основна цена на суровините односно полупроизводите. 2) Данокот по овој тар. бр. го плаќаат производитите и увозните претпријатија само при продажбата на овие производи на претпријатијата и други лица осем при продажба на индустриските претпријатија и сервиси за снабдување на индустриските претпријатија. Ако индустриските претпријатија и сервисите за снабдување на индустриските претпријатија извршат продажба на оваа стока на други претпријатија и лица а не само на индустриските претпријатија и сервисите за снабдување на индустриските претпријатија, должни се да плаќаат данок по овој тар. број.	43% 55%
Гранка 127 — Прехранбена индустрија		
8	Шеќер — — — — — Забелешка: Даночната основица е 1 килограм.	Дин. 70
9	Пиво — — — — — Забелешка: Даночна основица е 1 литар.	4
10	Шпирит: 1) За производство на експлозив во вое- нотехничките заводи, за конзервирање анатомски и хистолошки препарати, за научно-истражувачки работи и за дена- турисан шпирит за горене — — — — — 2) За сите индустриски и занаетски цели осем особено споменатите, за болници и клиники, за лабораториски потреби и за потребите на препродавањето и обучу- вањето на студентите во институтите и лабораториите на универзитетите — — — — — 3) За производство на алкохолни пија- лоци — — — — — 4) За производство колоњска вода, козме- тика и широка потрошувачка — — — — — Забелешка: 1) Даночната основица е 1 хектолитар- ски степен на алкохол. 2) Одобрение за набавка на шпирит за потребите од точ. 1) на овој тар. број издава Министерството на финансите на ФНРЈ, а за потребите од точ. 2) и 3) издава министерството на финансите на народната република. За денатурисаниот шпирит не е потребно одобрение. 3) Денатурисањето, набавката и упо- требата на шпирит за потребите од точ. 1), 2) и 3) на овој тар. бр. подлежува на контрола од надлежните финансиски ор- гани. 4) На суров шпирит кој се рафинира во други претпријатија или се испраќа во други претпријатија за да се рафинира нема да се плаќа данок.	20 125 405

Тар. бр.	Наименование	Стопа	Тар. бр.	Наименование	Стопа
		Дин.			
11	Обични природни вина од грозја и прошек:			би и прослави. Оваа количина изнесува 5% од вкупната количина на вино и ракија поделена на задругарите за потрошувачка во нивните домаќинства. Доколку овие количини ги употребат во други цели или ги стават во промет должни се да плата данок.	
	1) Обични конзумни вина во буриња и шишиња — — — — —	10		Членовите на лозарските производителни задруги можат да добиваат вино и ракија за потрошувачка во своето домаќинство само преку задругата и тоа во количините предвидени во точ. 1 на оваа забелешка.	
	2) Сортни вина во шишиња — — — — —	15		Сопственик на казан за печење ракија што се занимава со производство на ракија за други лица со накнада во натура (ум) има право по збирот на вкупната количина на ракија добивена како ум и ракијата произведена од суровините на сопственото производство да запре за потрошувачка во домаќинството без плаќање данок онаа количина ракија на која би имал право целокупната количина на та ракија да ја произвел од суровини на сопственото производство.	
	3) Прошек — — — — —	20		Количините на вино и ракија што се одобрени за потрошувачка во домаќинството без плаќање данок не подлежат на плаќање данок ни тогаш кога ќе се стават во промет.	
	Забелешка:			Министерството на финансите на народната република, во согласност со советот за промет со стоки на владата на народната република ќе ги пропише секоја година со наредба количините на вино и ракија кои можат да се трошат во домаќинството а без да се плаќа данок во рамките на горе споменатите количини, водејќи при тоа сметка за специфичните услови и народните обичаи во поодделни краишта.	
	1) Даночната основица е 1 литар.			4) Производителите на вино и ракија кои произведат вино и ракија делум од суровини на сопственото производство а делум од набавени суровини, ќе се третираат како производители на вино и ракија од суровини на сопственото производство, а оние што произведат вино и ракија само од набавени суровини должни се да платат данок за целокупните произведени количини.	
	2) Важат забелешките под 2) и следните со тар. бројот 13.			5) Вината кои по своите особини и состојки не им одговараат на прописите за вино и не се способни за потрошувачка (хибридни, индустриски, болни) не подлежат на плаќање данок, доколку стварно не се употребуваат за човешко трошење.	
12	Фини вина, вештачки вина осем шампањ:			6) Кога вината на кои што е платен данок на промет се расипат во прометот така да се неспособни за човешко трошење, и се употребат за дестилација, ќе се признае платениот данок на виното и ќе се пресмета при наплатата на данокот на произведениот дестилат (ракија од такво вино).	
	1) Природни фини вина осем прошек — — — — —	25			
	2) Вештачки вина — — — — —	30			
	3) Медицински вина — — — — —	15			
	4) Шампањ — — — — —	120			
	Забелешка:				
	1) Даночната основица е 1 литар.				
	2) На материјалот од кој се произведат вештачките вина (шеќер, шпирит, вина, и др.) мора да биде платен данокот во односниот тар. броеви покрај данокот на овој тар. број.				
13	Природна ракија — — — — —	80			
	Забелешка:				
	1) Даночната основица е 1 хектолитарски степен алкохол. Во случај да не може да се утврди јакоста на ракијата со алкохолόμεтар, ќе се смета дека мека ракија има 25% а лута 40% јакост.				
	2) Како даночен обврзник ќе се смета производителот на вина и ракии без обзир дали произведува вино или ракија од суровини на сопственото производство или од купени односно на макар по кој основ набавени суровини, и без обзир кому и по кој основ се испорачува виното и ракијата.				
	Исклучително на онаа количина вино и ракија што им се продава на државните откупни претпријатија односно на специјализираните државни претпријатија за промет со алкохолни пијалаци овие претпријатија плаќаат данок на количините што ги откупиле од производителот.				
	3) За потрошувачка во домаќинството на производителот без плаќање данок на промет се одобрува годишно 60—120 литра вино на секој член од домаќинството постар од 15 години, односно 5—10 хектолитарски степени ракија на секој член од домаќинството постар од 18 години.				
	Членовите на селанските работни задруги што произведе вино и ракија од плодовите на окуќницата во количини помали од количините одобрени по претходниот став за потрошувачка во домаќинствата, се ослободуваат од плаќање данок на онаа количина вино и ракија добивена од селанската работна задруга што ја претставува разликата помеѓу произведените количини од окуќницата и количините на кои имаат право према бројот на членовите на домаќинствата. Ако се добивените количини на вино и ракија од окуќницата еднакви или поголеми од оние на кои имаат право по претходниот став, плаќаат данок на целокупната количина на вино и ракија што ќе ја примат од задругата.				
	Селанските работни задруги можат да запрат без да платат данок определена количина вино и ракија за потребите на своите членови при обработката на задружното земјиште, одржување приред-				
14	Овошни вина — — — — —				Дин.
	Забелешка:				
	Даночна основица е 1 литар.				
15	Производи од колење добиток — — — — —	8%			
	Забелешка:				
	1) Даночна основица е вредноста на живиот добиток на денот на колењето.				
	2) Даночен обврзник е сопственикот на добитокот што се коле осем физичките				

Тар. бр.	Наименование	Стопа
	лица и селанските работни задруги кога колат добиток за свои потреби односно за потребите на своите членови.	
	3) По овој тар. број се плаќа данок и при колењето на живина.	
	4) Данокот по овој тар. бр. се плаќа при колењето.	
Гранка 129 — Индустија на тутун		
16	Тутунски преработки — — — — — Забелешка: Даночна основица е продавната цена на производителот.	25%
17	Приватно занаетчиство Сите производи на занаетството, осем напред споменатите — — — — —	10%
	Исклучително, лижери, бренди (коњак), рум, араг, мастика, цин, вотка, виски и други вештачки ракии — — — — —	15%
	Забелешка: 1) Даночна основица е продавната цена на производителот. 2) Даночните обврзници по овој тарифен број што не се должни да водат работни книги можат овие книги да ги водат доколку надлежниот околински односно градски народен одбор најде дека се способни да водат работни книги. Во овој случај облогот на данокот ќе се врши врз основа на работните книги. Министерот на финансите на ФНРЈ ќе ги пропише условите под кои што ќе се дава одобренieto за водење на работните книги и начинот на водењето на истите	

ДЕЛ Б — УСЛУГИ

Тар. бр. 1 — На сите биоскопски претстави, без обзир кој ги приредува и на сите натпреварувачки фискултурни приредби на кој што е дозволен пристап со плаќање влезнина, се плаќа, и тоа:

- 1) на биоскопски приредби:
 - а) на име на данок — — — — — 17%
 - б) на име на доприносот на Југословенскиот црвен крст — — — — — 3%
- 2) на фискултурни приредби — на име данок — — — — — 10%

Забелешка:
1) Даночна основица за плаќање данок е вкупната бруто надокнада (влезнина), т. е. цената на влезниот билет во која е содржан данокот по овој тарифен број.

Се забранува наплата на влезнина на макар кој друг начин осем на начинот што е пропишан во претходниот став на оваа забелешка.

2) Данокот го плаќа приредувачот со употреба на влезни билети на службено издание.

Снабдување со влезни билети на службено издание се врши кај Народната банка на ФНРЈ во местото кај што се одржува приредбата, односно кај финансискиот орган на оној околински (градски) народен одбор на чија територија се одржува приредбата.

Во случај филијалата на Народната банка односно финансискиот орган да ги нема бараните влезни билети, нити влезни билети со различни цени (влезнини) со чија комбинација можат да се заменат бараните влезни билети, должен е на приредувачот да му излезе потврда врз основа на која овој ќе може да избере влезни билети кај друга филијала на Народната банка односно кај друг финансиски орган вон од местото во кое се врши приредувањето, со тоа издавачот на влезните билети да е должен да ја запре потврдата и да го извести издавачот на истата за продажбата на влезните билети.

Кинематографските претпријатија (биоскопите) можат да набавуваат влезни билети само врз основа на својата книга на потребување која мора да биде заверена од страна на надлежниот финансиски орган на околинскиот односно градскиот народен одбор. Оваа книга претпријатието е должно секогаш да ја има кај себе и по барање од овластениот финансиски службеник да дозволи увид во истата.

3) Само во случај кога за извесна цена (влезнина) не постоат соодветни влезни билети на службено издание, а место еден не можат да се употребат повеќе влезни билети, надлежниот финансиски орган ќе му дозволи на приредувачот да употреби други влезни билети.

Исклучително употребата на други влезни билети, кога има влезни билети на службено издание, ја одобрува министерот на финансите на народната република. На овие влезни билети претходно мора да се плати данок по овој тарифен број кај надлежниот финансиски орган што ќе ги жигоса влезните билети.

4) Набавка на влезни билети на некој друг начин, осем начините изложени во претходните забелешки не е позволено.

5) Постојаниот приредувач е должен на финансискиот орган на надлежниот околински (градски) народен одбор во местото на приредувањето, најмалку пет дена пред почетокот на работата да ја пријави приредбата и времето кога се одржува, а исто така и секоја промена за времето на одржувањето на приредбата.

6) Приредувачот мора на влезните билети да ја означат датата на приредувањето, а ако се даваат повеќе претстави дневно, тогаш и редниот број на претставите на тој ден.

7) Од секој влезен билет приредувачот мора да го откине купонот пред да влезе посетителот на местото на приредбата, односно ако е приредувањето на отворен простор, веднаш кога се издава влезниот билет. Ако влезните билети немаат купони ќе се искриве делот (агалот) на влезниот билет.

8) Посетителите се должни да ги чуваат влезните билети до крајот на претставата и по барање на контролниот службеник да ги покажат.

9) Приредувачот и посетителите се должни на овластените финансиски службеници да им го овозможат вршењето на службата со цел да се контролира плаќањето на данокот и правилното применување прописите на овој тарифен број. Финансискиот службеник мора за секој поодделен случај на контрола на службата да има овластение од надлежниот финансиски орган. Контролниот службеник е должен по извршената контрола да ја забележи во контролната книга најдената состојба, а осем тоа за резултатот на извршената контрола да го извести оној финансиски орган по чија наредба ја извршил контролата.

10) Ни еден посетител, осем лицата споменати во претходната забелешка и службениците на внатрешните работи специјално определени за одржување редот на приредбата не може без пропишан влезен билет да присуствува на приредбата на која што пристапот е дозволен со наплатување на влезен билет.

Исклучително, можат да присуствуваат на приредби без пропишани влезни билети на службено издание борци на ЈНА кога под водство на раководител посетуваат биоскопски претстави и фискултурни приредби.

Посетите на наведените приредби се вршат по писмени одобренија кои по претходна спогодба со приредувачите, ги издаваат батаљонските или вишиите команди на ЈНА. Овие потврди му се предаваат на приредувачот како доказ за посета на приредбата од страна на борци на ЈНА без употреба на влезни билети.

11) Постојаните приредувачи се должни за купувањето и издавањето на влезни билети на службено издание да водат евиденција од која ќе може да се утврди:

а) набавката на влезните билети, б) дневната продажба и в) запасот.

Овие податоци се искажуваат одделно според видовите на услугите.

12) Приредувачот кој купи влезни билети на службено издание или платил данок при жигосувањето на влезните билети на приватно издание има право да му се врати платениот данок на оние влезни билети што не ги распродад. Не може да се врши враќање на данок на влезните билети од кои што се откинати купоните или се пак тие отргнати од блокот.

Решение за враќање донесува оној орган кај кого се купени влезните билети односно жигосани и, ако се во прашање влезни билети на службено издание, веднаш го извршува. Меѓутоа решението за враќање на данокот на нераспродадените влезни билети на приватно издание финансискиот орган нема да го изврши пред да го одобри тоа решение вишиот финансиски орган. Откога ќе ја установи правилноста на решението за враќање вишиот финансиски орган после извршноста на решението, ќе ги поништи сите влезни билети на приватно издание за кои се враќа данокот.

Предметите по кои што е извршено враќањето на данокот за започнатите блокови на влезни билети од службено издание ќе ги испрати надлежниот орган што го извршил враќањето, заедно со односните започнати блокови на влезни билети до Главната централа на Народната банка на ФНРЈ (служба на таксени и даночни вредности), и тоа во рок од пет дена по истекот на секој месец. Откога ќе ја испита правилноста на извршеното враќање и ако нема забелешки, Главната централа на Народната банка на ФНРЈ комисијски ќе ги поништи сите блокови на влезни билети за кои што е вратен данокот. Во овој случај на враќање данокот на приредувачот не му се враќа надокнада за изработка на влезните билети.

13) Отплаќање данок по овој тар. број се ослободени:

а) биоскопските претстави на кои што им се прикажуваат на учениците научни и воспитни филмови како и биоскопски претстави на кои што се прикажуваат научни филмови со предавање;

б) централната кинотека што се однесува до биоскопските претстави и предавања;

в) фискултурните приредби што се приредуваат помеѓу синдикалните подружници на поодделни работни колективи со наплата на влезница, за да се покријат трошковите на приредбата или во корист на дотичните синдикални подружници.

14) Се овластува Министерот на финансите на ФНРЈ наплатениот данок на промет на фискултурните приредби, по одбивање на манипулативните трошкови што и' припаѓаат на Народната банка на ФНРЈ, да им го отстапи на фискултурните организации.

Данокот на промет на фискултурни приредби ќе се наплатува од 1 март 1952 година.

Тарифен број 2 — На премините на осигурување и реосигурување се плаќа на име данок од вкупно инкасираните премии — — — 4%
Забелешка:

1) Данокот по овој тар. број не се плаќа на премините на осигурување на животот нити на премините на реосигурувањата примени од странство.

2) Данокот по овој тар. бр. го плаќа Државниот осигурителен завод одделно според инкасираните премии на територија на одделни народни републики, и тоа во рок од 30 дена по истекот на месецот.

Тарифен број 3 — На наеми на неподвижни ствари и правата на нив се плаќа данок од износот на наемнината (киријата) и тоа:

1) на наеми на згради или на делови од згради (станови, локали, итн.) ако изнесува наемнината:

преку	до	200 дин.	3 дин.
	400	400 "	6 "
	600	600 "	10 "
	800	800 "	15 "

преку	800 до	1.000 дин.	20 дин.
"	1.000 "	1.500 "	30 "
"	1.500 "	2.000 "	40 "
"	2.000 "	3.000 "	60 "
"	3.000 "		3%

2) На наеми на други неподвижни ствари и права на неподвижни ствари од износот или вредноста на наемнината — — — — — 2%.

Забелешка:

1) Даночната основица е оној износ на наемнината кој се прима фактично односно чиј прием се потврдува со една признаница без обзир за кое време се положува наемнината. Во даночната основица се засметува и вредноста на сите споредни давања, чинидби и терети што ги прима наемателот, на себе, а исто така и данокот по овој тар. број. Ако наемнината не се плаќа само во пари, туку покрај парите се надокнадува и со некаква чинидба на наемателот или наемнината се состои само од такви чинидби, ќе се плати данок и на паричната вредност на тие чинидби на ист начин и во исто време како да е платена наемнината во готови пари. Ако при изнајмување соби се договори одделно надокнада за вршење разни други услуги (за перење рубје, чистење чевли, изнајмување мебел и сл.) тогаш на надокнадата за наем на собите се плаќа данок по овој тар. број, а на надокнадата на други услуги по тар. бр. 8 од овој дел на тарифата. Во спротивно, кога наемнината за недвижност (соба) и надокнадата за услугите договорена во еден износ, се плаќа данокот по овој тар. број.

2) Даночен обврзник е наемодателот.

3) Даночната обврска и должноста за плаќање на данокот настанува во моментот на приемот на наемнината.

4) Данокот на наеми на згради се плаќа со употреба на даночна хартија т. е. на пропишана соодветна признаница од службено издание. Ако признаницата гласи на сума поголема од 3.000 динари ќе се доплати 3% данок во даночни марки на вишокот на наемнината преку 3.000 динари. Марките се лепат на уште непоништенниот образец на признаницата од службеното издание, а се поништуваат со испишувањето на таксите преку залепените марки.

Данокот на наемите на други неподвижни ствари и права на сите неподвижни ствари се плаќа во даночни марки. Марките се лепат на обична хартија односно на договорот за наемот, а потоа се поништуваат со испишување текстот на признаницата преку марките, така што натписот „признаница“ да биде преку марките, а текстот на признаницата да почнува на чиста хартија и натаму да оди преку залепените марки.

5) Што се однесува до изработката, продажбата и замената на даночните марки и даночните хартии од вредност од овој тар. бр. важат пропишите за изработката, продажбата и замената на таксените вредности.

6) Наемодателот е должен да го потврди секој прием на наемнината веднаш во моментот на приемот на потврдата со писмена признаница која му ја издава на наемателот. Признаницата за прием на наемнината мора да го содржи износот на наемнината, времето за кое се однесува примената наемнина, наемното добро, датата на издавањето и потпис на издавачот на признаницата.

Ако наемателот или од него овластеното лице не ја прима наемнината непосредно од рацете на наемателот, туку овој му ја испраќа наемнината по пошта, ја уплатува на неговата текуќа сметка или ја полага кај суд во депозит, наемодателот (односно лицето што ја прима наемнината по негово овластение) е должен да издаде и на наемателот да му испрати признаница во рок од пет дена во приемот на наемнината.

7) На наемодателите ксч се во наемен однос со повеќе од 20 наематели во едно исто место или на подрачје на еден околски (градски) народен одбор и на оние што ја наплатуваат наемнината преку сво-

јата текуќа сметка при Народната банка односно при Комуналната банка може финансискиот орган на надлежниот околински (градски) народен одбор да-им дозволи да го плаќаат овој данок по списокот во го-тови пари. Списокот се поднесува во два примерка. Уплатата на данокот се потврдува на обата примерка од кои што еден му се враќа на уплатителот.

8) Наемателот е должен да ги чува признаниците за платената наемнина една година по нивното издавање и по барање од државните органи да ги покаже. Наемателот мора да ги чува талоните од издадените признаници за наемнината на згради или нивни делови пет години.

9) Кога комуналните и градежните претпријатија со цел на обезбедување и сместување на работниците запослени на нивните работилшта градат работнички станови, не плаќаат данок по овој тар. број на наемнината што ја наплатуваат од работниците.

10) На пазакупнина не се однесуваат прописите од овој тар. број ниту се плаќа данок.

Тарифен број 4 — На меничните заеми се плаќа данок од износот на меничната вредност, и тоа:

преку	до	1.000 дин.	2 дин.
1.000	до	2.000	4
2.000	"	3.000	6
3.000	"	5.000	10
5.000	"	7.500	15
7.500	"	10.000	20
10.000	"	15.000	30
15.000	"	20.000	40
20.000	"	30.000	50
30.000	"	50.000	75
50.000	"	75.000	110
75.000	"	100.000	150
100.000	"	150.000	200
150.000	"	200.000	300
200.000	"	300.000	400
300.000	"	500.000	600
500.000	"	750.000	1.000
750.000	"	1.000.000	1.500
1.000.000	"	1.500.000	2.000
1.500.000	"	2.000.000	3.000

секоја натаму започната илјада динари 2 "

Забелешка:

1) Даночна основница е вкупниот износ на меничното побарување односно износот чие побарување се обезбедува со меницата, а во кој е содржан и износот на данокот по овој тар. број.

На мениците што гласат во странска валута данок се плаќа на нивната менична вредност во динари по ованичниот курс во моментот кога настанала даночната обврска.

2) Даночен обврзник е имателот на меницата, т. е. лицето во чии раце се наоѓа меницата.

3) Данокот по овој тар. број се плаќа на сите меници издадени во земјата, без обзир дали ќе се плати во земјата или во странство, како и на мениците издадени во странство ако им е плаќањето во земјата.

На коините од меници не се плаќа данок.

4) На мениците издадени во земјата данокот се плаќа само со употреба на прописаниот меничен бланкет од државно издание и тог во моментот на нивното издавање. Ако се заменува порано издадена меница, данокот мора да се плати со употреба на нов меничен бланкет.

За меница на сума преку 2.000.000 динара треба на меничниот бланкет кој е пропишан за сума од 2.000.000 динари претходно да се доплати данокот на високот преку 2.000.000 динари кај филијалата на Народната банка која ќе ја потврди доплатата на данокот на меничниот бланкет и ќе ја означи новата менична вредност за која важи меничниот бланкет, по доплатувањето на данокот.

Ако нема меничен бланкет од соодветна менична вредност ќе се употреби меничниот бланкет од пониска менична вредност откога ќе се доплати претходно

соодветната разлика на данокот по прописите од претходниот став.

5) Ако по еден заем ќе се издадат повеќе меници, тогаш збирот на поединечните износи на данокот по овој тар. број кој е платен со употреба на меничните бланкети не може да биде помал од износот на данокот кој одговара на вкупниот износ на заемот, а ако е платен при тоа повеќе данок обврзникот нема право на враќање на истиот.

6) Ако се продолжи рокот на заемот или обнови кредитот не може да се употреби истата меница, туку данокот мора да се плати со употреба на нов меничен бланкет.

7) Ако на име покривање по кредитот служи бланко меница, имателот на меницата е должен на првот од меничниот бланкет да го означи бројот и датата на решението за одобрен кредит и за висината на кредитот за чие покривање служи таа бланко меница. Старата бланко меница не може да се употреби за нов заем.

8) Ако е меницата издадена и платива во странство, па ќе се внесе во земјата и стави во промет, на неа ќе се плати данок од 10 динари без обзир на меничната вредност.

Ако е меницата издадена и платива во странство, па ќе се означи дополнително на неа дека е платена во ФНРЈ или за осигурувањето или наплатата на меничното побарување се бара интервенција од нашите државни органи, ќе се плати соодветен данок по скалата од овој тар. број како да е издадена во земјата.

Данокот до 10 дин. за мениците од првиот став на оваа забелешка се плаќа во даночни марки, а данокот за мениците од вториот став на оваа забелешка се плаќа кај филијалата на Народната банка.

Данокот на мениците од претходните ставови се плаќа најдоцна за 30 дена откога ќе биде странската меница внесена во земјата. Но, ако околноста поради која се плаќа данок ќе настане пред овој срок, данокот мора да се плати кога настанала таа околноста (т. е. при дополнителното означување дека местото за плаќање е во ФНРЈ или при барањето интервенција од нашите државни органи за осигурување или наплата на меничното побарување).

9) Што се однесува до изработката, продажбата и замената на меничните бланкети важат аналогно прописите за изработката, продажбата и замената на таксните вредности.

10) Данокот по овој тар. број не се плаќа на меничните заеми на државните надлештва и установи на државните стопански претпријатија и задругите, а исто така и на меничните заеми на народните и општествените организации кои се ослободени од данокот на доходот.

11) На заемите без менично покривање се плаќа данок по тар. број 5 од овој дел на тарифата.

Тарифен бр. 5 — На сите заеми осем на меничните се плаќа данок од вкупниот износ на побарувањата — — — — — 0,25%

Забелешка:

1) Даночна основница е износот на побарувањата во кој е содржан и данокот по овој тар. број.

2) Даночен обврзник е заемотодателот.

3) Даночната обврска и должноста за плаќање на данокот застапуваат во моментот на склучувањето на договорот за заемот.

Усниот договор за заемот мора заемотодателот да го пријави во рок од 15 дена по склучувањето, а тоа на оној околински (градски) народен одбор на чија територија се наоѓа седиштето на заемотодателот.

4) Секое продолжување рокот на заемот или обновување на заемот ќе се смета како нов заем.

5) Данокот по овој тар. број се плаќа во даночни марки кои се лепат и потпишуваат на самиот договор за заемот (обрнувајќи внимание на начинот пропишан во забелешката со тар. бр. 3 од овој дел на тарифата).

6) Од данокот по овој тар. бр. се ослободуваат обврзниците на државните заеми, на државните бла

гајнички записи и бонови и други задолжници на државните надлештва, државните установи и државните стопански претпријатија и обезвниците на задругите, потоа обезвниците на општествените организации што се ослободени од данокот на доходот.

7) На заемите со менично покривање се плаќа данок по тар. бр. 4 од овој дел на тарифата.

8) Данокот по овој и претходниот тар. број не се плаќа на заемите дадени за подигање станбени згради на работниците и службениците по Уредбата за изградба станбени згради на работниците и службениците.

Тар. број 6 — На надокнада за огласи во весниците, календарите, повремените списанија, службените листови, во книгите и сл. и за огласи преку радио или светлосни проекции во кината се плаќа на име данок — — — — — 4%,

Забелешка:

1) Како огласи во смисла на овој тар. број се сметаат сите белешки и објави со збор или со слика кои имаат карактер на приватно објавување (објавување веридба, венчање, смрт, придоби, препорачување стока, регистрација и биланси на претпријатијата, губење исправи и сл.).

2) Даночна основница за плаќање данок по овој тар. број е вкупната бруто надокнада во која е содржан и износот на данокот по овој тар. број.

3) Даночен обврзник е лицето кое прима надокнада за огласувањето.

Даночниот обврзник, доколку не е должен инаку да води книга, должен е да води посебна евиденција за огласите во која ќе ги запишува објавените огласи и примените надокнади.

4) Даночната основница настанува во моментот на приемот на надокнадата за огласувањето.

5) Данокот по овој тар. број се плаќа во рок од 5 дена по истекот на секоја декада во месецот.

Тар. број 7 — На прометот на сите угостителски услуги се плаќа на име данок — — — — — 12%

Забелешка:

1) По овој тар. број плаќаат данок угостителските претпријатија на ситот промет на угостителските услуги во кој спаѓаат сите услуги на смешување, јадење, пијалони (кафе, млеко и сл.), алкохолни и безалкохолни пијалони, како и сите споредни услуги на угостителството (употреба на купатила, билијар, шах, карти, пеглање рубје и алишта и сл.).

2) Даночна основница е цената на угостителската услуга во која е содржан и соодветниот износ на данокот по овој тар. број.

3) На прометот (уточнокот) на оние производи на сопственото производство кои се предвидени во делот А од овсва тарифа угостителските претпријатија се должни да платат данок на прометот по соодветниот тар. број, покрај данокот по овој тар. број.

На надокнадата за услугите од тар. бр. 1—6 на овој дел на тарифата угостителските претпријатија плаќаат данок по односниот тар. број, а не по овој тар. број.

4) Данокот по овој тар. број не го плаќаат работничко-службеничките ресторани и меканте.

Тар. број 8 — На надокнадата за вршење сите други услуги од страна на приватните занаетчи и лица во кои се подразбират и градежни како и транспортни услуги се плаќа на име данок — — — — — 5%

Забелешка:

1) Даночна основница е вкупниот износ на надокнадата во која е содржан и данокот по овој тар. број. Во фактурата одделно ќе се покаже износот на надокнадата за извршената услуга од вредноста на употребениот материјал и данокот ќе се пресмета само на надокнадата за услугата. Во спротивно, данокот ќе се пресмета на целокупниот износ на надокнадата.

2) Даночен обврзник е извршителот на услугата од сити примателот на надокнадата, а даночната обврска настанува во моментот на извршувањето на услугата.

3) Данокот ќе се уплати во рок од 5 дена по истекот на месецот за сите услуги извршени во текот на минатиот месец.

4) Под услуги во смисла на овој тар. број се сметаат разновидни форми дејности кои некој занаетчија или лице му ги врши на друго претпријатие, на занаетчија или на лице со надокнада.

5) На данокот по овој тар. број подлежна е и надокнадата за употребата на подвижни ствари, доколку не е таа надокнада подлежна на данокот по некој од претходните тарифни броеви од овој дел на тарифата.

6) Данокот по овој тар. број не се плаќа:

а) на услугите што ги вршат државните стопански претпријатија и установи, задругите и задружниите претпријатија, како и претпријатијата на општествените организации;

б) на надокнадата за здравствени услуги во бањите, летувалиштата и поправилштата;

в) на надокнадата за градежни услуги што се вршат по Уредбата за изградба станбени згради на работниците и службениците, со тоа што ова ослободување да важи и за изградбата по Уредбата на Владата на НР Македонија за изградба станбени згради на лицата пребегани од Егејска Македонија.

ДЕЛ В — ДОБРА

Тар. број 1 — На пренесување правото на сопственост на недвижностите со надокнада се плаќа на име данок, и тоа на даночната основница:

а)	до	100.000	дни.	10%		
б)	преку	100.000	"	200.000	"	12%
в)	"	200.000	"	500.000	"	15%
г)	"	500.000	"	1.000.000	"	20%
д)	"	1.000.000	"	2.000.000	"	25%
е)	"	2.000.000	"		"	30%

Забелешка:

1) Даночна основница е купо-продавната цена или вредноста на договорената надокнада односно прометната вредност во моментот кога станала даночната обврска — спрема тоа која е од илв поголема, а даночен обврзник е продавачот односно лицето што ја отуѓува недвижноста.

2) На пренесувањето правото на сопственост на недвижностите што се граничат со патништа со соопремен коловоз вон од населбите се плаќа данок по соодветната стапа од овој тар. број наголемена за 1 (етен).

3) Данокот по повисоката стапа не може да биде поголем од данокот по најблиската најниска стапа наголемен со разликата на даночната основница поради која би требало да се примени повисока даночна стапа.

4) Ако едно лице повеќе пати во тек на една година ќе го пренесе со надокнада на ист збогивач правото на сопственост на повеќе недвижни ствари или повеќе делови од нива недвижна ствар, ќе се плати данок на вкупната вредност на сите пренесени ствари или нивни делови во текот на годината по стопата која и' одговара на вкупната вредност.

5) На пренесувањето на правото на сопственост на недвижноста со наврзана не можат да се наплаќуваат никакви други джбнини.

6) Даночната обврска настанува во моментот кога се заклучува договорот за купо-продажбата односно за пренесување правото на сопственост со надокнада или претвинуишба. Ако новиот добивач на недвижноста може да бара укинување правото на сопственост врз основа на некој правен акт тогаш даночната обврска настанува во моментот на правосилноста на тој правен акт. Кога се пренесува правото на сопственост на недвижноста помеѓу повнатите лица даночната обврска настанува во моментот кога му е соопштено на даночниот обврзник одобренето од надлежниот државен орган за пренесување правото на сопственост на недвижноста по склучениот договор. Ако се склучи договорот после добиеното одобрене, даночната обврска настанува во моментот на склучувањето на договорот.

7) Во даночната основица се засметува и вредноста на сите обврски (долгови, чинидби и сл.) што ги прима купувачот на себе како и вредноста на сите терети со кои му го ограничуваат правото на потполно уживање (на пр.: право на плодоуживање во корист на друго лице и сл.). По исклучение, кога се пренесуваат недвижностите со обврска (надокнада) на доживотна издршка за даночна основица ќе се земе прометната вредност на односната недвижност без обзир на вредноста на издршката.

8) Кога при пренесувањето правото на сопственост на недвижности по договорот за купо-продажба е купувач државно надлежство, државна установа, државно стопанско претпријатие, задругата или масовна народна организација, пријавената купо-продавна цена на недвижноста ќе се смета како точна.

9) Ако се врши замена на една недвижност за друга (трампа), ќе се плати данок на прометната вредност и на едната и на другата недвижност одделно.

10) Данокот по овој тар. број се плаќа кај филијалите на Народната банка на ФНРЈ за сметка на оној финансиски орган на околинскиот (градскиот) народен одбор на чие подрачје се наоѓа недвижноста што се пренесува.

11) Секој договор или друг правен акт врз основа на кој може добивачот да бара уживање правото на сопственост, личниот обврзник мора да го пријави до надлежниот финансиски орган од претходната забелешка во рок од 15 дена по неговото склучување, односно по правосилноста и извршноста на односниот правен акт. Ако се врши пренесување по одлука или при содејство на државен орган (составување договори, заверка и сл.), должен е и тој да ја поднесе оваа пријава.

12) Данокот по овој тар. број мора да се уплати во рокот впределен за пријавата по претходната забелешка.

Пренесувањето правото на сопственост на недвижностите на новиот добивач не смее да се врши во земјишните книги без доказ за платениот данок по овој тар. број. Како доказ ќе се смета званичната потврда од надлежниот финансиски орган од забелешката 11) на овој тар. број.

13) Купувачот гарантира солидарно со продавачот за данокот по овој тар. број.

14) Кога со јавна исправа ќе се докаже вполно или делнично неизвршување на договорот или на друг правен акт по пренесувањето на недвижност поради некаква пречка што станала независно од волјата на странките, платецот на овој данок има право на враќање на соодветниот дел од платениот данок.

15) Данокот по овој тар. број не се плаќа:

а) кога вршат државните органи пренесување правото на управување над недвижниот имот или пренесување на имотот со надокнада, потоа кога вршат задругите и задругините организации и општествените организации што се ослободени од данокот на доход пренесување правото на управување над недвижниот имот и кога вршат пренесување на имот со надокнада на државата, задругата, задругината организација или општествената организација која е исто така ослободена од данокот на доход;

б) кога се врши размена на недвижноста со цел за арандирање (поради составување во едно делови на недвижен имот од ист сопственик) по наредбата од државните органи за аграрна реформа, колонизација и др.;

в) кога со цел за изводење јавни работи или за други јавни потреби се врши размена на недвижности помеѓу државните стопански претпријатија и установите или органите од една страна, и други лица, од друга страна, и во случај кога се врши размена на недвижности помеѓу задругите, од една страна, и други лица, од друга страна. Ако во овие случаи една страна прима од другата страна разлика на вредноста помеѓу разменетите недвижности, должна е да плати данок за таа разлика по овој тар. број осем во случај кога се пројавуваат како приматели на разликата лица кои се по одредбите од точ. а) на оваа

забелешка ослободени од плаќање данок при отуѓувањето на своите недвижности;

г) при пренесувањето правото на сопственост на недвижностите од приватните лица на државата по прописите за национализацијата;

д) кога се врши на државата пренесување правото на сопственост на недвижности поради подмирување на обврските (поради отплатата на данокот и др.);

е) кога се врши со надокнада пренесување на згради подигнати под условите од Уредбата за изградба станбени згради на работниците и службениците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 23/51), и тоа само на лицата кои би биле при подигањето на односната зграда ослободени од плаќање данок на промет по прописите на односната уредба.

Тар. бр. 2 — За пренесување со надокнада правото на патенти, лиценци, мустри, модели, жигови, стварна службеност, правото на првенство, на плодоуживање, правото на рента, како и на пренесување уделни се плаќа на име данок, и тоа:

1) на пренесување правото на плодоуживање — — — — — 5%

2) на пренесување патенти и давање лиценци на државата од страна на работниците, наместниците и службениците — — — — — 0,5%

3) на пренесување други права и уделни — — — — — 2%

Забелешка:

1) Даночна основица е купопродавната цена или вредноста на договорената надокнада односно прометната вредност во моментот кога станала личната обврска — спрема тоа која е од нив поголема, а личниот обврзник е продавачот односно лицето што го отуѓува правото.

2) При пренесување правото на плодоуживање и правото на првенство важат аналогно прописите од забелешките со тар. бр. 1 од овој дел на тарифата, со тоа што прометната вредност на плодоуживањето да се утврдува според прописите од Уредбата за данокот на наследства и подароци.

3) При пренесувањето на други права и при пренесувањето на уделите ќе се постапи на следен начин:

а) кога пренесува продавната цена на предметот што се отуѓува преку 50.000 динари отуѓувањето мора да се пријави и данокот да се плати во рок од 15 дена од денот на продавањето кај филијалата на Народната банка на ФНРЈ за сметка на финансискиот орган на оној околински (градски) народен одбор на чия територија е пребивалништето на даночниот обврзник;

б) во другите случаи данокот може да се плати на горниот начин или во личниот маркни во рок од 15 дена од денот на продавањето. Марките се лепат на прогизата за отуѓувањето или на обична хартија а се потпишуваат со испишување на текстот за пренесувањето или за потврдата на пренетот на надокнадата преку заплените маркни, со тоа што наставот („договор“, „признавница“ и сл.) мора да биде испишан над марките, а текстот да почнува на чиста хартија и итату да оди преку заплените маркни.

79.

Врз основа на чл. 21 од Законот за регулирање на платниот промет со странство (Денизен закон) издавам

НАРЕДБА

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ФАКТУРИСАЊЕ НА ТРАНСПОРТНИТЕ И ДРУГИ УСЛУГИ ВО МЕЃУНАРОДНИОТ СООБРАКАЈ

1) Одредбите од Наредбата за фактурисање на транспортните и други услуги во меѓународниот сообраќај („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 2/52) се изменуваат и до Главната дирекција на југословенските железници, до Југословенското државно речно бродарство и до Главната дирекција на поштите на

ФНРЈ, а не се однесуваат на претпријатието за квантитативно и квалитативно примање на стоката „Југоинспект“.

2) Оваа наредба ќе се применува од 1 јануари 1952 година.

Бр. 3255

11 февруари 1952 година

Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

80.

Врз основа на чл. 7, а во врска со чл. 2 точ. г и членот 3 на Уредбата за оснивање и работење на Библиографскиот институт на ФНРЈ („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 77/49), издавам

НАРЕДБА

ЗА ВОДЕЊЕТО НА ЦЕНТРАЛНИОТ КАТАЛОГ НА СТРАНСКИ КНИГИ И СПИСАНИЈА

1. Библиографскиот институт на ФНРЈ организира и води Централен каталог на странски книги и списанија што се наоѓаат во библиотеките на територијата на Федеративна Народна Република Југославија.

Во Централниот каталог на странските книги и списанија се воведуваат сите странски списанија, а од странските книги само оние што се издадени почнувајќи од 1919 година.

2. Сите јавни библиотеки, како и државните јадлештва и установи и општествените организации што имаат свои библиотеки, должни се да испраќаат до Библиографскиот институт на ФНРЈ податоци за странските книги и списанија што се наоѓаат кај нив.

3. Податоците за странските книги што ќе ги примаат библиотеките после 31 декември 1951 година ќе се испраќаат на секој прв во месецот почнувајќи од денот на влегувањето во сила на оваа наредба.

Податоците за странските списанија што ќе ги примаат библиотеките после 31 декември 1951 година, ќе се испраќаат полугодишно, и тоа на 1 јануари и на 1 јули секоја година.

4. Податоците за странските книги се испраќаат на библиотечки картони (ливчиња) од интернационален формат (7,50 × 12,50), кои содржуваат рубрики за: презимето и името на авторот, наслов и поднаслов на книгата, број на свеската, делото, томот и сл., место на издавањето, име на издавачот, година на издавањето, број на страниците и класификациона ознака на библиотеката.

Податоците за странските списанија ќе се испраќаат на одделни обрасци, кои содржуваат рубрики за: назив и место на излегувањето на списанието, годиште, година и број на свеската.

5. Податоците за странските книги што ги примат библиотеките до 31 декември 1951 година, ќе се испраќаат според напатствието што ќе го издаде директорот на Библиографскиот институт на ФНРЈ.

Податоците за странските списанија што ги примат библиотеките до 31 декември 1951 година ќе се испратат во рок од месец дена од денот на влегувањето во сила на оваа наредба.

6. Обрасците, начинот на работењето околу прибирањето на податоците и воведувањето во Централниот каталог, како и другите технички работи ги определува директорот на Библиографскиот институт на ФНРЈ.

7. Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 1124

12 февруари 1952 година

Белград

Министер на Внатрешните работи на ФНРЈ
Претседател на Советот за наука
и култура,

Родољуб Чолаковиќ, с. р.

81.

Врз основа на чл. 24 од Законот за регулирање на платниот промет со странство (Девизни закон), а во врска со Решението за расподелбата на девизите што се остваруваат со извоз, пропишувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА ПРИМЕНУВАЊЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ФАКТУРИСАЊЕ НА ТРАНСПОРТНИТЕ И ДРУГИ УСЛУГИ ВО МЕГУНАРОДНИОТ СООБРАКАЈ

1) Прописите од Наредбата за фактурирање на транспортните и други услуги во меѓународниот сообраќај („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 2/52), како и изменувањата и дополнувањата на оваа наредба („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 9/52), што се однесуваат до:

а) сите извозни и увозни претпријатија и други извозници и увозници;

б) сите претпријатија од ресорот на Министерството на поморството на ФНРЈ,

Главната дирекција на југословенските железници, Југословенското државно речно бродарство,

Југословенскиот аеротранспорт,

Главната дирекција на поштите на ФНРЈ,

Претпријатијата и агенцијата на „Трансјуг“,

и Државниот осигурителен завод.

2) Претпријатијата и установите споменати во точ. 1 под б) на ова напатствие своите услуги што им ги прават на извозниците и увозниците во меѓународниот сообраќај или меѓусебно ќе ги фактурираат во динари и во оригинална валута на онаа земја во која се извози односно од која се увози, или во која се прави услугата.

Кога е во прашање изнајмување странски бродови плаќањето ќе се врши во валутата што е предвидена во договорот за превозењето.

3) Сите услуги што се наплатуваат по 1 јануари 1952 година, без обзир кога се извршени, ќе се фактурираат во смисла на напред споменатата наредба.

Наплатата и во девизи ќе се изврши на предвидениот начин и во случаи кога е наплатен динарскиот износ за услуга пред 1 јануари 1952 година а работата или плаќањето на девизните обврски на странство од страна на услужното претпријатие треба да се изврши после 1 јануари 1952 година.

4) Извозните и увозните претпријатија и установи — корисници на услуги — должни се по приемот на фактурата да извршат исплата на соодветниот износ во динари и истовремено да издејствуваат од имателот на девизната сметка кому што припаѓаат девизите од извршениот извоз, односно на терет на чија девизна сметка треба да се плати увезената стока или извршената услуга — издавање налог на Народната банка на ФНРЈ за пренесување на фактурниот износ од девизните средства од сметката на имателот на девизната сметка на девизната сметка на установата или претпријатието кое ја извршило услугата.

5) По исклучение, при најмувањето на странски домашни бродови извозните и увозните претпријатија се должни да ги обезбедат претходно потребните странски средства за плаќање и да му поднесат на услужното претпријатие, преку кое е најмувањето извршено, потврда од Народната банка на ФНРЈ дека се пренесени потребните девизи во определената валута на девизната сметка на услужното претпријатие.

6) Наплатата на телеграфско-телефонските трошоци ќе се врши месечно врз основа на фактурата на поштите, а на начинот, изложен во точ. 4 на ова напатствие.

7) Главната дирекција на југословенските железници, наместо фактурите предвидени во точ. 2 на ова напатствие, ќе им поднесува непосредно на имателите на девизни сметки месечен извештај за извршените услуги. Врз основа на овие извештаји имателите на девизни сметки се должни да постават во смисла на точ. 4 од ова напатствие. Со овие извештаји Главната дирекција на југословенските железници ќе приложи и потврда од имателите односно увозникот дека е извршена соодветната услуга. Овие

потврди ќе ги даваат извозниците кога ја предаваат извозната стока на превозење односно увозниците кога ја преземаат увозната стока.

Овие потврди ќе им ги дава на Главната дирекција на југословенските железници „Трансјуг“ во случај кога врши тој отирање односно преземање на стоката од името на извозниците односно увозниците.

8) Извршувањето на пренесување девизи од сметката на имателот на девизни сметки на девизните сметки на извршителот на услугите како и ефективни плаќања во врска со услугите, ќе се сметаат за приоритетни.

9) Ако имателот на девизната сметка не располага со потребна валута или не располага со достаточни износи на девизни средства на својата девизна сметка за плаќање услуги, должен е да набави потребни девизи преку замена за други девизи со кои располага односно со позајмица од други носители на девизни сметки да ги обезбеди девизните средства што му се потребни за плаќање.

10) Претпријатијата и установите од точ. 1 на ова напатствие можат да склучуваат со извозниците и увозниците одделни договори со кои ќе ги регулираат условите и начинот на наплатата на услугите во цени и пренесувањето на нивната девизна сметка на соодветниот износ на девизите за извршените услуги.

11) Ова напатствие ќе се применува од 1 јануари 1952 година.

Бр. 3256

11 февруари 1952 година

Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

82.

Врз основа на чл. 11 од Уредбата за дополнување Уредбата за платите на персоналот во трговијата на мало („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 9/52), а во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ и со Претседателот на Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ, пропишувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА НАЧИНОТ НА ОПРЕДЕЛУВАЊЕТО ТРОШКОВИТЕ НА ТРГОВСКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА И ЗА ПЛАЌАЊЕТО НА ПЕРСОНАЛОТ ЗАПОСЛЕН ВО ТИЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Ова напатствие ќе се применува на сите државни трговски претпријатија, на трговските претпријатија на општествените организации, на продавниците на производните претпријатија (на индустриските претпријатија и на државните селско-стопански добра), на продавниците на државните занаетчиски дуќани и на техничките дуќани — на индустриските сервиси (во натамошниот текст претпријатија).

Исклучително на одредбите од горниот став, ова напатствие нема да се применува на претпријатијата за промет со жита и со брашно на големо. Трошковите и платите на персоналот запослен во овие претпријатија ќе се регулираат со одделни прописи.

2. Претпријатија ги покриваат трошковите на трговијата и доприносите за акумулацијата и фондовите, и тоа:

а) претпријатијата што вршат промет со индустриски стоки — од определените марки и рабати;

б) претпријатијата што вршат промет со селско-стопански производи — од остварената разлика помеѓу набавната и продавната цена (од бруто на приходите);

в) државните претпријатија за посредување во внатрешниот промет со стоки (трговските агенции) — од посредничката провизија и од членските доприноси.

3. Трошковите на трговијата и на акумулацијата и фондовите ги опфаќаат:

а) трошковите на трговијата:

— материјалните трошкови на набавката и продажбата

— личните трошкови на набавката и продажбата

— доприносот за амортизациониот фонд на претпријатието

б) акумулацијата и фондовите:

— општествениот придонес,

— придонесот за фондот на сопствените инвестиции

— придонесот за резервниот фонд на претпријатието.

II. ТРОШКОВИ НА ТРГОВИЈАТА

A. Материјални трошкови на набавката и продажбата

4. Материјалните трошкови на набавката и продажбата ги опфаќаат:

а) трошковите на стоковниот промет,

б) трошковите на наемниците и за одржување на работните простории,

в) општите управни трошкови.

Во трошковите на стоковниот промет влегуваат: природните губитоци (како растур, кршење и расцупување); транспортните трошкови и амортизацијата на амбалажата; меѓускладното превозење и трошковите на манипулацијата на стоките во магацините, осем личните издатоци кога се врши манипулацијата со сопствена работна сила; осигурувањето и чување на стоките, осем личните издатоци за чување на стоките; каматата на обртните средства и другите трошкови на платниот промет; посредничката провизија на други претпријатија за посредување при набавката и продажбата на стоки и сл.

Во трошковите на наемницата и одржување на работните простории влегуваат: кирии за туѓи работни простории; осигурување на сопствените работни простории; трошковите на редовното одржување на зградите и уредите; трошковите за огрев, осветление и сл.

Во општите управни трошкови влегуваат: трошковите на канцеларискиот материјал и сигниот инвентар; поштенско-телеграфските и телефонските трошкови; патните трошкови за службените патувања; трошковите на претставништвото, осем личните издатоци за персоналот на претставништвото; трошковите за стручни списанија и весници; трошковите за огласи и реклами; доприносот на стопанското здружение; доприносот на трговската комора; доприносот за фондот за културно-просветна работа и сл.

Во материјалните трошкови на набавката и продажбата, покрај трошковите споменати во првиот став под а), б) и в) влегуваат уште и зависните трошкови кај производителите што се продаваат во трговијата по единствени цени во продавањето на мало (стоки со рабат). Зависните трошкови кај другите стоки се засметуваат одделно, покрај маржата, во продавната цена. Зависните трошкови ги опфаќаат трошковите на транспортот на стоките; трошковите на истоварувањето и товарењето; трошковите на превозот од железничката станица до стовариштето на купувачот и трошковите за осигурување стоките во транспортот.

B. Лични трошкови на набавката и продажбата

5. Личните трошкови на набавката и продажбата ги опфаќаат платите на целокупниот персонал на претпријатието со сите работни граници (продавници, ступни станици, стоваришта на трговските претпријатија на големо и трговски претставништва), додатците на плати и провизиите на накупувачи.

В. Допринос за амортизациониот фонд на претпријатието

6. Со доприносот за амортизациониот фонд на претпријатието се обезбедуваат средствата за заменување и големи поправања на основните средства.

Додека не се донесат прописи за определување износот на доприносот за амортизација на основните средства, претпријатијата овој допринос ќе го пресметуваат на начинот што е пропишан во Решението за

определување процентот за пресметување доприносот за амортизација на основните средства на државните трговски претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 3/51).

7. Трговските претпријатија должни се пресметатиот износ на доприносот за амортизација на остварениот промет во минатиот месец во целост да го уплатат во амортизациониот фонд на претпријатието при Државната инвестициона банка на ФНРЈ. Уплата се врши еднаш месечно при подигањето на готовината од Народната банка на ФНРЈ за исплатување платите на персоналот.

Начинот за располагање со средствата на амортизациониот фонд ќе се регулира одделно.

III. АКУМУЛАЦИЈА И ФОНДОВИ

8. Акумулацијата и фондовите се пресметуваат со применување на определената стопа на акумулацијата и фондовите на остварениот износ на основните плати со положајните додатоци и други примања предвидени во точ. 36 на ова напатствие.

Уплата на пресметаниот износ на акумулацијата и фондовите се врши на определена сметка кај Народната банка на ФНРЈ едновременно со подигање на готовите пари за исплата на платите на персоналот на претпријатијата (Решението за времените согни на акумулацијата и фондовите и Наредбата за уплатата одделни видови буџетски приходи на сметките кај Народната банка на ФНРЈ — „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 1/52).

А. Општествен придонес

9. Општествениот придонес, кој е содржан во стопата на акумулацијата и фондовите, се состои од основен и прираден придонес кој се пресметува и уплатува на начинот предвиден во ст. 2 на претходната точка.

Б. Фонд на сопствените инвестиции

10. Средствата од фондот на сопствените инвестиции се формираат од:

- а) придонесот за фондот на сопствените инвестиции;
- б) делот на добивката на претпријатието кој се добива на начинот определен во точ. 31 и 32 од ова напатствие.

11. Стопата за пресметување на придонесот за фондот на сопствените инвестиции за трговските претпријатија за промет со селско-стопански производи изнесува 6%, а за други претпријатија 4% од остварениот фонд на платите.

Придонесот за фондот на сопствените инвестиции е содржан во вкупната маса на акумулацијата и фондовите која се уплатува кај банката кога се подигаат готови пари за исплата на платите.

Делот од добивката на претпријатието, кој се распоредува во фондот на сопствените инвестиции, се уплатува на посебна сметка кај банката по извршената расподелба на платите.

12. Средствата од фондот на сопствените инвестиции служат за капитална изградба поради рационализација и проширување на претпријатието за набавка на средствата за порационално работење, за подобрување стручната спрема на работниците и службениците на претпријатието и за изградба на станови, социјални и културни установи за потребите на работниците и службениците на претпријатието.

13. Начинот за располагање со средствата од фондот на инвестициите ќе се регулира одделно.

В. Резервен фонд на претпријатијата

14. Средствата од резервниот фонд на претпријатијата се формираат од:

- а) придонесот за резервниот фонд;
- б) делот од добивката на претпријатието кој се добива на начинот определен во точ. 31 и 32 од ова напатствие.

Во резервниот фонд на претпријатијата кои вршат промет со индустриски стоки се внесуваат чиста и делот од позитивната разлика во цената според точ. 25 од ова напатствие.

15. Стопата за пресметување придонесот за резервниот фонд изнесува: за трговските претпријатија за промет со селско-стопански производи 4%, а за други претпријатија 6% од остварениот фонд на платите.

Придонесот за резервниот фонд е содржан во вкупната маса на акумулацијата и фондовите која се уплатува кај банката при подигањето на платите.

Делот од добивката на претпријатието кој се распоредува во резервниот фонд се уплатува на одделна сметка кај банката по извршената расподелба на добивката.

16. Средствата од резервниот фонд служат за покривање на работните губитоци и за пополнување фондот на платите до висината на постојаниот дел на платите и на други примања предвидени во точ. 36 од ова напатствие.

Под работни губитоци се подразбираат:

а) кај претпријатијата за промет со индустриски стоки — негативната разлика на сметката на разликите на цената;

б) кај претпријатијата за промет со селско-стопански производи — негативната разлика помеѓу продавната цена на производите и набавната цена најголема со износот на стварните материјални трошкови на набавката и продажбата, исплатениот постојан дел на платите и надокнадите од точ. 36 и пресметаните придонеси од точ. 3 на ова напатствие.

Пополнувањето фондот на платите од резервниот фонд се врши во случај кога претпријатието не ќе оствари во поодделен месец достаточен износ на средствата за исплата на постојаниот дел од платите и на други надокнади предвидени во точ. 36 од ова напатствие.

17. Со средствата од резервниот фонд претпријатието, по правило, слободно располага.

18. Претпријатијата за промет со селско-стопански производи можат, додека не ќе се регулира плаќањето на данокот на екстра добивката, да употребуваат за целите означени во точ. 16 на ова напатствие најмногу 50% од средствата на резервниот фонд.

IV. ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА МАРЖИТЕ И РАБАТИТЕ

19. Маржите за претпријатијата што вршат промет со индустриски стоки се определуваат за секое претпријатие индивидуално (индивидуална маржа). Индивидуалната маржа се определува во процент од прометот на претпријатието.

Работот се определува за поодделни производи кои се продаваат во трговијата по единствените продајни цени на мало.

20. Индивидуалната маржа ја определува извршниот одбор на околинскиот односно градскиот народен одбор на чие подрачје се наоѓа претпријатието, без обзир на значењето на претпријатието.

Ако се наоѓа продавницата во околинјата (град) во која е седиштето на претпријатието, индивидуалната маржа за таа продавница ја определува извршниот одбор на околинскиот односно градскиот народен одбор на чие подрачје се наоѓа продавницата во согласност со извршниот одбор на околинскиот (градскиот) народен одбор на чие подрачје се наоѓа седиштето на претпријатието.

За продавниците на производните претпријатија индивидуалната маржа ја определува извршниот одбор на околинскиот (градскиот) народен одбор на чие подрачје се наоѓа продавницата во согласност со извршниот одбор на околинскиот (градскиот) народен одбор на чие подрачје се наоѓа седиштето на производното претпријатие.

Маржата од претходниот став се определува во рамките на просечната маржа што ќе ја определи за поодделна околинја односно град претседателот на советот за промет со стоки на владата на народната република.

Претседателот на советот за промет со стоки на владата на народната република ја определува про-

течната маржа за поодделна околина односно град во рамките на просечната маржа што ќе ја определи за односната народна република. Претседателот на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ.

21. Претседателот на советот за промет со стоки на владата на народната република во согласност со министерот на финансите на народната република го определува процентот на провизијата што ја наплатуваат агенциите за посредување во прометот со стоки.

Со договор помеѓу агенцијата и налогодавачот се утврдува висината на провизијата во рамките на процентот определен во смисла на претходниот став.

22. Начинот (методот) за определување на маржните го утврдува Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ.

IV. ИЗРАБОТКА НА КАЛКУЛАЦИЈА ЗА ИНДУСТРИСКИТЕ СТОКИ

23. Претпријатијата што вршат промет со индустриски стоки должни се да состават калкулација за секоја набавка на стоките. Оваа калкулација му служи на претпријатието како основ за книжење и како доказ дека маржните и другите елементи на калкулацијата се пресметани правилно.

Задолжителни елементи на калкулацијата на индустриски стоки се:

1. Цена на стоките по фактурата на
продавачот — — — — — дин. ———
2. Трошкови за подвоз — — — — — дин. ———
3. Други зависни трошкови — — — — — дин. ———
- Набавна цена на стоките — — — — — дин. ———
4. Маржа — — — — — дин. ———
5. Разлика во цената — — — — — дин. ———
- Предвидена (калкулативна) продажна
цена — — — — — дин. ———

Ако се вршат на стоката некои доработки (на пр. печење или мелење кафе) во набавната цена се засметуваат уште и дозволените трошкови на доработката.

24. Постапката за изработка на калкулацијата е следна:

Претпријатието најпрво ја формира продавната (калкулативната) цена на набавените стоки спрема условите на пазарот, а потоа ја пресметува маржата на таа цена. Пресметаната маржа и се додава на набавната цена на стоките. Ако набавната цена на стоките заедно со маржата, е помала од предвидената продажна (калкулативна) цена, разликата во цената е позитивна. Во спротивно таа разлика е негативна.

VI. РАСПОРЕД НА ПОЗИТИВНАТА РАЗЛИКА ВО ЦЕНАТА

25. Позитивната разлика во цената што е утврдена на начинот од точ. 24 на ова напатствие, претпријатието ја уплатува на определена сметка на разликите во цените кај Народната банка на ФНРЈ. На оваа сметка се уплатуваат и разликите во цените што стануваат со наголемувањето на цените на стоките во запас.

Негативната разлика во цената како и разликата во цените што настануваат со намалување цените на стоките во запас се наплатува на терет на сметката на разликите во цената кај Народната банка на ФНРЈ.

Ако на крај на пресметковниот период на сметката на разликите во цената ќе се покаже позитивно салдо, тоа салдо се расподелува делум во резервниот фонд, а делум во фондот за премирање кој се води кај Народната банка на ФНРЈ на одделна сметка на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ.

Распоредот на позитивното салдо на фондовите од претходниот став ќе се врши спрема посебни прописи што ги донесува Претседателот на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ и Министерот на финансите на ФНРЈ.

Ако на крај на пресметковниот период на сметката на разликите во цената ќе се покаже негативно салдо, тоа салдо се покрива од резервниот фонд. Ако во резервниот фонд нема достаточна средства за покри-

вање на негативното салдо, непокривениот дел се пренесува во наредниот пресметковен период.

VII. ПОДЕЛБА НА МАРЖАТА

26. Ако трговското претпријатие на големо продава стоки на друго трговско претпријатие на големо, индивидуалната маржа може да ја засмета само продавачот. По меѓусебниот договор продавачот може да му го отстапи на купувачот делот од засметаната маржа.

Ако трговско претпријатие на мало продава стоки на друго трговско претпријатие или на задруга, индивидуалната маржа може да ја засмета само продавачот. По меѓусебниот договор, продавачот може да му го отстапи на купувачот делот од засметаната маржа.

Маржата отстапена во смисла на претходните ставови продавачот е должен одделно да ја означи во фактурата.

VIII. НАЧИНОТ ЗА ПЛАЌАЊЕ НА ПЕРСОНАЛОТ НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА

27. Платите на персоналот се исплатуваат од фондот на платите на претпријатието.

28. Платите на персоналот во трговијата се состојат од постојаниот дел на платата и променливиот дел на платата.

Постојаниот дел на платата изнесува 60% од основната плата и полагајниот додаток.

Постојаниот дел од платата се обезбедува без оглед на остварениот фонд од платите на начинот предвиден во точ. 39 од ова напатствие, а променливиот дел од платата зависи од остварениот фонд на платите.

На учениците во стопанството им се обезбедуваат полни основни плати.

Под основна плата во смисла на ова напатствие се подразбира платата определена во смисла на чл. 2 од Уредбата за платите на персоналот во трговијата на мало („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 63/50).

29. Фондот на платите на претпријатијата за промет со индустриски стоки се формира од остварените маржи и работи.

Од остварените маржи и работи најпрво се двој износот за покривање материјалните трошкови на набавката и продажбата и придонесот за амортизација од точ. 3 на ова напатствие.

Од делот на маржите и работите што ќе остане по двојењето на износот од претходниот став, се двојат износи за фондот на платите најмногу до полниот износ на основните плати и полагајните додатоци, за сите издатоци предвидени под б) до л) на точ. 36 од ова напатствие, и соодветниот износ на акумулацијата и фондовите.

Износот на маржите и работите што ќе остане по двојењето на износите од претходните ставови претставува добивка на претпријатието.

30. Претпријатијата за промет со индустриски стоки на кои што им се определува маржа, не остваруваат екстра добивка.

31. Добивката на претпријатието се утврдува врз основа на месечната пресметка.

Од утврдената добивка најпрво се двој износот за пополнување фондот на платите до износот на основните плати за минатите месеци во кои што персоналот на претпријатието не го примил полниот износ на основните плати, со додатоците.

Преостанатиот дел од добивката претпријатијата за промет со индустриски стоки го распоредуваат, и тоа:

- а) 75% за наголемување фондот на платите;
- б) 10% за наголемување фондот на сопствените инвестиции;
- в) 15% за наголемување резервниот фонд на претпријатието.

Пресметковен период за распоред на добивката во смисла на претходниот став е, по правило, работната година. Претпријатието може да врши распоред на добивката и во пократки временски периоди (месечно, тримесечно, полугодишно).

Делот од добивката под а) од ст. 3 на оваа точка и сите други приманба на персоналот во пари или во натура што не се содржани во фондот на платите (точ. 8 ст. 1 од ова напатствие) претставуваат вишок на фондот на платите кој подлежува на данокот на вишокот на фондот на платите (чл. 14 од Основниот закон за општествениот придонес и за даноките).

До донесувањето на соодветни прописи за стопите на данокот на вишокот на фондот на платите, претпријатијата се должни да ја пресметуваат и уплатат аконтацијата на име овој данок по следните стопи:

Ако вишокот на фондот на платите во однос на фондот на платите (точ. 8 ст. 1 од ова напатствие) изнесува:		Стопата на данокот на вишокот на фондот на платите изнесува:	
преку	до	5%	15%
"	"	10%	20%
"	"	15%	25%
"	"	20%	30%
"	"	25%	35%
"	"	30%	40%
"	"	40%	50%
"	"	60%	60%
"	"	85%	70%
"	"	85%	80%
"	"	130%	90%

Данокот по повисоката стопа не може да биде поголем од данокот на најблиската најниска стопа на големем со разликата пореди која се применува по високата стопа.

32. Фондот на платите на претпријатијата за промет со селско-стопански производи се формира од остварената разлика помеѓу набавката и продавната цена на производите (од бруто приходите).

Од остварениот бруто приход најпрво се двој износот за покривање материјалните трошоци на набавката и продажбата и придонесот за амортизација од точ. 3 на ова напатствие.

Од делот на бруто приходот што ќе остане по двојето на износот од претходниот став, се двој за фондот на платите износ најмногу до полниот износ на основните плати и положарните додатоци, издатоците предвидени под б) до д) точ. 36 на ова напатствие, како и соодветните износи на акумулацијата и фондотите.

Износот на бруто приход што ќе остане по двојето на износите од претходните ставови претставува добивка на претпријатието.

33. До донесувањето на соодветни прописи за стопите на данокот на екстра добивката, претпријатијата за промет со селско-стопански производи нема да пресметуваат и уплатуваат аконтации на данокот на екстра добивката на утврденот износ на добивката од претходната точка. Ако ќе биде дополнително пропишана обврската за плаќање данок на екстра добивката, овој данок за миналото време од 1 јануари 1952 година претпријатието го плаќа од средствата на резервниот фонд.

34. Распоредот на добивката на претпријатијата за промет со селско-стопански производи, оданочувањето вишокот на фондот на платите, пресметувањето и уплатата на аконтацијата на данокот на вишокот на фондот на платите се врши во сето на начинот определен во точ. 31 од ова напатствие, со тоа што во фондот на сопствените инвестиции се распоредува 15%, а во резервниот фонд до 10% од добивката на претпријатието.

35. Одредбите од точ. 29 до 31 на ова напатствие се применуваат и на трговските агенции.

IX. РАСПОДЕЛБА НА ФОНДОТ НА ПЛАТИТЕ

- 36. Од фондот на платите најпрво се исплатува а) постојаниот дел од платите; б) платите на учениците во стопанството; в) заработените провизии на накупувачите;

- г) паричните надокнади наместо прехранбените бонови;
- д) износот што и се плаќа на Народната банка на ФНРЈ за купување индустриски бонови;
- е) додатоците за одвесен живот;
- ж) платите за време на годишен одмор и за време на неискористен годишен одмор;
- з) еднократни плати за случај на повикување на одслужување воен срок;
- и) платите за време на платено отсуство;
- ј) плати при отпуштањето (отпремнини);
- к) плати (хранарина) за време болување до 7 дена;
- л) плати на мајките за време на дојње односно пакење деца.

37. Износот што ќе остане во фондот на платите по извршените исплати од точ. 36 на ова напатствие, служи за исплата на променливниот дел на платите.

Променливниот дел од платите управниот одбор на претпријатието го распределува на персоналот на претпријатието спрема одговорноста, тежнината и сложеноста на работите на поодделни работни места, заложувањето и постигнатиот успех во работата, а на начинот пропишан со Правилникот за платите на персоналот на претпријатието.

38. До донесувањето на општите прописи за изработка на Правилникот за платите на персоналот на претпријатието, работничкиот совет на претпријатието ќе донесе привремен правилник.

Во привремениот правилник ќе се пропише начинот на утврдувањето, пресметувањето и исплатата на променливниот дел од платите. Со правилникот може да се предвиди дека при распределбата на фондот на платите можат претходно да се изземат средствата за исплата на премините за остварените заштеди на трошковите на набавката и продажбата, за намалување природните губитоци на стоката, за остварената пониска набавна цена, за подобар квалитет на набавените стоки, за продажба на некурентна стока, за ажурност на книговодството, за нарочен успех во културното услужување итн. Со правилникот може да се предвиди распределбата на променливниот дел на платата да се врши одвоено за поодделни продавници, односно за поодделни категории персонал, чието учество во остварувањето на фондот на платите може посебно да се утврдува.

39. Ако претпријатието во некој месец не ќе оствари средства достаточни за исплатите од точ. 36 на ова напатствие, фондот на платите се пополнува од средствата на резервниот фонд на претпријатието до износот потребен за подмирување на тие издатоци. Ако нема средства во резервниот фонд на претпријатието средствата за подмирување на овие издатоци се обезбедуваат од кредитот кај Народната банка на ФНРЈ.

Добивениот кредит за целта спомената во претходниот став претпријатието е должно да го врати од фондот на платите што ќе го оствари во наредниот период.

40. Постојаниот дел од платата и надокнадите за прехранбените бонови се исплатуваат месечно унапред, индустриските бонови се издаваат по досегашниот начин, а променливниот дел од платата се исплатува месечно уназад најдоцна до 15-ти во следниот месец.

X. ВОПРЕДНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ И РАСХОДИ И ПРИХОДИ ОД ПОМОШНИТЕ И СПОРЕДНИТЕ ДЕЈНОСТИ

41. Ако претпријатието оствари вопредни приходи, како што се приходите од печатените побарувања што биле отпишани, некоиците од исплатените пенали, казни, камати, разлики на курсот или пеналите од продажба на присебрани отпадници и сл. тие приходи, во правито, служат за покривање на вопредните расходи. Пресметување на вопредните приходи и расходи се врши месечно. Извршуваниот вишок на вопредните приходи над вопредните ра-

сходни претпријатието го употребува за поголемивање износот на остварените маржи и работи односно за поголемивање бруто приhodот од основната дејност.

Ако претпријатието оствари случајни вонредни приходи како што се: вишок на стоката и на други средства утврден при инвентарисањето, продажба на добротен или одвешти инвентарни предмети и сл. такви приходи се внесуваат во фондот на сопствените инвестиции.

Вишокот на вонредните расходи над вонредните приходи се смета како материјален трошок на набавката и продажбата и се покрива од остварените маржи и работи односно од бруто приходи.

42. Приходите од помошните и споредни дејности служат за покривање на расходите на овие дејности. Со евентуалниот вишок на приходите над расходите од помошните и споредните дејности се поголемива износот на остварените маржи и работи, односно бруто приhodот на основната дејност. Евентуалниот губиток на овие дејности се покрива на начинот на кој се покрива и губитокот на основната дејност.

XI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

43. Од 1 јануари 1952 година претпријатијата нема да ги пресметуваат средствата за фондот на раководството на претпријатието, за фондот за рационализација и за фондот за издигање кадрови.

Со посебни прописи ќе се определи целта и начинот на употребата на средствата на постоеќите фондови од претходниот став.

44. Ова напатствие влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“, а ќе се применува од 1 јануари 1952 година.

Бр. 1695

18 февруари 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ,
Претседател на Советот за промет со стоки,
Осман Карабеговиќ, с. р.

Согласни:

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно здравје
и социјална полиника,
д-р Пазле Грегориќ, с. р.

83.

Врз основа на чл. 40 од Законот за планското управување со народното стопанство пропишуваме

НАПАТСТВИЕ

ЗА ОДОБРУВАЊЕ КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ НА ГРАДЕЖНИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА КАЈ НАРОДНАТА БАНКА НА ФНРЈ

1. — На градежните претпријатија Народната банка на ФНРЈ им дава потребни обртни средства во вид на краткорочни кредити.

Обртните средства за секое градежно претпријатие се нормираат во процент, по правило, до 24% на производната задача.

2. — Градежните претпријатија можат кај Народната банка на ФНРЈ да користат константен, термински и вонреден кредит.

3. — За секое градежно претпријатие Народната банка на ФНРЈ ја утврдува во апсолутен износ висината на краткорочниот кредит потребен за нормалното работење на претпријатието, т. е. за покривање на запасите и процесот на градењето — константен кредит.

Висината на кредитот се утврдува со применување на соодветниот процент на вкупната производна задача.

4. — Градежното претпријатие кон молбата за константен кредит ја испраќа до Народната банка на ФНРЈ производната задача со документација и со

точно назначување задачата за секој инвеститор, со дата на почетокот и на свршетокот на работите.

5. — Ако на градежното претпријатие не му е достаточен константниот кредит за извршување на определената задача за определен временски период, може да бара и термински кредит.

Образложеното барање претпријатието го испраќа до Народната банка на ФНРЈ која, по потреба, врши преглед на финансиското работење на претпријатието и ја цени неговата кредитна способност и стварната потреба што се решителни за одобрување на терминскиот кредит, утврдувајќи ја висината и траењето на кредитот.

6. — За вонредните потреби на претпријатието што изводи работи на основна инвестициона изградба, во поглед на резервните набавки на материјали, по негово образложено барање, банката може да му одобри одделен кредит — вонреден кредит. Овој кредит се одобрува само во случаи кога доаѓа до резервни запаси:

а) поради транспортни прилики (превозењето е возможно само во определен временски период) и тоа само за масовни материјали, или

б) поради самата природа на работата (градење патници, градење железни мостови и сл.).

Вонредните кредити можат да се користат откако ќе се искористат константните кредити.

7. — По одобрените кредити Народната банка на ФНРЈ на искористениот дел ќе иницира камата во висината што ќе биде пропишана.

8. — Ова напатствие ќе се применува од 1 јануари 1952 година.

Бр. 1695

14 февруари 1952 година

Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ,
Заменик на Претседателот на Советот
за индустрија и градежништво,
Љубчо Арсов, с. р.

84.

Врз основа на чл. 62 од Уредбата за оснивањето и дејноста на трговските претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 6/52), а во согласност со Претседателот на Советот за наука и култура на Владата на ФНРЈ, пропишувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА РАСТУРАЊЕ ВЕСНИЦИ И ПОВРЕМЕНИ СПИСИ

1. Согласно на одредбите на Уредбата за оснивањето и дејноста на трговските претпријатија, издавачите на весници и повремени списи, списанија и други публикации (во натамошниот текст: издавачи) слободно одлучуваат според посебните услови во одделно место односно крај — на кој начин, предвиден со ова напатствие, најуспешно ќе го обезбедат растурањето на своите изданија.

2. Издавачите можат да отворат продавници за продажба на своите изданија на целата територија на Федеративна Народна Република Југославија.

За отворање продавници од претходниот став важат во сето одредбите од Уредбата за оснивањето и дејноста на трговските претпријатија.

Во своите продавници издавачите, покрај сопствените изданија, можат исто така да продаваат весници, повремени списи, списанија и публикации од други издавачи.

3. Издавачите можат, врз основа на склучен писмен договор, да го отстапуваат растурањето на своите изданија:

а) на претпријатието за растурање весници и повремени списи,

б) на трговско претпријатие на мало (државно, задржно и на општествени организации),

в) на друго издавачко претпријатие кое има посебно организирана продавна служба.

г) на општествена организација.

Во случај да не може издавачот да го обезбеди успешно растурање на своите изданија преку претпријатијата и организациите од претходниот став, а особено во малите места, издавачот може врз основа на писмен договор да го отстапува растурањето на своите изданија на приватно лице — ревизор или на колектив на продавачи.

Во колектив на продавачи се здружуваат приватни лица — продавачи поради заедничко растурање весници и повремени списи.

4. Со договорот, со кој издавачот во смисла на точ. 3 од ова напатствие го отстапува другему растурањето на своите изданија, се утврдува висината на работот кој и го одобрува издавачот на другата договорна страна.

Со договорот склучен во смисла на точ. 3 од ова напатствие издавачот не може да се обврже да и го отстапи на другата договорна страна исклучивото право за растурање на своите изданија на определена територија. Договорните клаузули за отстапување на исклучивото право за растурање, содржани во договорите склучени пред да влезе во сила ова напатствие престануваат да важат.

5. Издавачите и нивните продавачи, претпријатијата и организациите на кои што им го отстапил издавачот растурањето на своите изданија (точ. 3 под а), б), в) и г), можат да вршат продажба на весници и повремени списи преку своите продавачи — колпортери.

Приватните лица — ревизори, на кои што им ја отстапил издавачот продажбата на своите изданија, не можат да вршат продажба преку продавачи — колпортери.

6. Платите на персоналот запослен на растурање печат во продавачите, претпријатијата и организациите од точ. 2 и 3 на ова напатствие се определуваат спрема остварениот промет, а по прописите што важат за плаќање на персоналот во трговијата.

Заработката што ќе ја оствари колективот на продавачите на весници се дели на поодделни членови од колективот спрема ефектот на трудот.

7. Ова напатствие влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 1552

9 февруари 1952 година
Белград

Министер на Владата на ФНРЈ,
Претседател на Советот за промет со стоки,
Осман Карабеговиќ, с. р.

Согласен,

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за наука и култура,
Родољуб Чолаковиќ с. р.

85.

Врз основа на точ. 67 од Напатствието за спроведување избори на работничките совети и управните одбори на стопанските претпријатија („Службен лист ФНРЈ“, бр. 5/52), донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ СТАТИСТИЧКА ИЗВЕШТАЈНА СЛУЖБА ЗА ИЗБОРИТЕ НА РАБОТНИЧКИТЕ СОВЕТИ НА СТОПАНСКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА

1) Со цел да се извршат прописите од Напатствието за спроведување избори на работничките совети и управните одбори на стопанските претпријатија се областува Сојузниот завод за статистика и евиденција да пропише напатствие за испраќање податоци што се потребни за евиденцијата и статистиката во поглед на изборите на работничките совети и управните одбори на стопанските претпријатија.

Се областува Сојузниот завод за статистика и евиденција да пропише и напатствие за евиденција на работата на работничките совети и на управните одбори на стопанските претпријатија.

2) Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 419

15 февруари 1952 година
Белград

Претседател на Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ,

Едвард Кардељ, с. р.

86.

Врз основа на чл. 2 ст. 4 од Уредбата за стручното оспособување и званијата на работниците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 57/50) донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ВТОРОТО ДОПОЛНУВАЊЕ НА РЕШЕНИЕТО ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА СТРУКИТЕ И ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ ШТО СЕ МАТИЧНИ ЗА ПООДДЕЛНИ СТРУКИ НА РАБОТНИЦИТЕ

1) Решението за определување на струките и државните органи што се матични за поодделни струки на работниците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 57/50 и бр. 60/50) се дополнува во следното:

а) во точ. 1) под „29 Транспортна струка“ се додава „30 Струка на производство експлозив и пиротехника“;

б) во точ. 2 под ж) под „25 Поледелска струка“ се додава нов став кој гласи:

„з) — Министерство на народната одбрана на ФНРЈ“;

30 „Струка на производство експлозив и пиротехника“.

2) Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 26

24 јануари 1952 година
Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Стопанскиот совет,

Борис Кидрич, с. р.

87.

Врз основа на чл. 1 и 9 од Уредбата за оснивањето и работењето на Сојузниот статистички уред и статистичките уреди во народните републики („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 47/48), а во согласност со Претседателот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ, донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ОБВРСКАТА ЗА ДАВАЊЕ ГОДИШНИ И МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАИ НА ИНДУСТРИСКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА И ЗА НАЧИНОТ НА ПРИСОБИРАЊЕТО НА ТИЕ ИЗВЕШТАИ

1) Сите индустриски претпријатија во земјата должни се да поднесат годишен извештај за 1951 година по образецот ГИ-1 и ГИ-2 и да поднесуваат месечни извештаи во 1952 година по образците ИНД-1 и ИНД-2.

Извештаите се поднесуваат до заводот за статистика и евиденција на народната република преку околските односно градските статистички уреди.

2) Напатствија за задолжително испирање на годишниот статистички извештај за 1951 година и на месечните извештаи во 1952 година, за начинот на присобирањето и обработката на овие податоци, како и за обрасците и сроковите, ќе донесува Сојузниот завод за статистика и евиденција.

3) Со влегувањето во сила на ова решение престануваат да важат следните обрасци пропишани од Сојузната управа за евиденција:

а) основниот месечен извештај за индустриското производство — образец 1—8;

б) месечниот извештај за индустриското производство во натурални показатели — образец 1—9;

в) месечниот извештај за трошењето на материјалите — образец 1—10;

г) месечниот извештај за производството на локалната индустрија и занаетчиството — образец 1—20;

д) месечниот извештај за производството во натурални показатели во локалната индустрија и занаетчиството — образец 1—31.

4) Ова решение ќе се применува од денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија.“

Бр. 409

15 февруари 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ,
Претседател на Стопанскиот совет,

Борис Кидрич, с. р.

Согласен,

Министер на Владата на ФНРЈ,
Заменик на Претседателот на Советот
за индустрија и градежништво,

Љубчо Арсов, с. р.

83.

Врз основа на чл. 1 од Уредбата за оснивањето и работењето на Сојузниот статистички уред и статистичките уреди во народните републики („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 47/48), а во согласност со Претседателот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ, донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ОБВРСКАТА НА ГРАДЕЖНИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА И НА РЕЖИСКИТЕ ОДБОРИ ДА ДАВААТ МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАИ ЗА ГРАДЕЖНАТА ДЕЈНОСТ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ОБЈЕКТИ И ЗА НАЧИНОТ НА ПРИСОБИРАЊЕТО НА ИЗВЕШТАИТЕ

1) Сите градежни претпријатија и режиски одбори во земјата должни се да поднесуваат во текот на 1952 година месечни извештаи за својата градежна дејност и за напредувањето на работите на инвестиционите објекти.

Извештаите се поднесуваат до заводот за статистика и евиденција на народната република, преку околските, односно градските статистички уреди.

2) Напатствието за начинот на присобирањето, за испраќањето и обработката на овие податоци, како и за обрасците и сроковите ќе го донесе Сојузниот завод за статистика и евиденција.

3) Со влегувањето во сила на ова решение престанува да важи образецот 4—5 — Месечен извештај за исполнување планот на градежништвото, пропишан од Сојузната управа за евиденција.

4) Ова решение ќе се применува од денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 409

15 февруари 1952 година.

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ,
Претседател на Стопанскиот совет,
Борис Кидрич, с. р.

Согласен,

Министер на Владата на ФНРЈ,
Заменик на Претседателот на Советот
за индустрија и градежништво,

Љубчо Арсов, с. р.

89.

Врз основа на чл. 18 од Уредбата за контрола на извозот и увозот („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 10/48 и 90/48), во врска со Указот од Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ за укинување Министерството на надворешната трговија на ФНРЈ („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 45/51), а во согласност со Претседателот на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ и со Претседателот на Советот на индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ, донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА РАСПОДЕЛБА НА ДЕВИЗИТЕ ОСТВАРЕНИ ОД СТРАНА НА ГРАДСКИТЕ И ОКОЛИСКИТЕ НАРОДНИ ОДБОРИ СО ИЗВОЗ НА СТОКИ ОД ЛОКАЛНОТО ИНДУСТРИСКО И ЗАНАЕТЧИСКОТО ПРОИЗВОДСТВО

1) Од девизите остварени со извоз на стоките од локалното индустриско и занаетчиското производство Народната банка на ФНРЈ ќе им става 60% на располагање на градските и околските народни одбори за чија сметка е извршен извозот.

Градските и околските народни одбори на кои ќе се применува ова решение ќе бидат определени од стопанските совети на народните републики.

Остатокот од 40% од остварените девизи Народната банка на ФНРЈ ќе го олобрува на девизната сметка на советот за индустрија и градежништво на владата на надлежната народна република.

2) Народната банка на ФНРЈ ќе им отвори на градските и на околските народни одбори од точ. 1 на ова решение девизни сметки во чија корист, врз основа на писмени налози од извозниците, ќе го олобрува во валутите во кои ќе се изврши наплатата на извозот процентот од остварените девизи предвидени во ставот 1 на претходната точка.

3) Сите прописи што се однесуваат до издавањето на извозни и увозни одобренија, како и прописите што се однесуваат до други иматели на девизни сметки, ќе се применуваат и на градските и на околските народни одбори опфатени со ова решение.

4) Градските и околските народни одбори ги имаат правата од точ. 1 на ова решение само кај извозот на производите од локалното индустриско и занаетчиското производство и од домашната радност кои ќе се опфатени со планот на извозот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ односно на народните републики.

5) Градските и околските народни одбори до кои се однесува ова решение можат да ги употребуваат девизните средства кои се одобруваат на нивните девизни сметки, само за унапредување на локалното производство и за потребите на комуналната дејност.

6) Стопанските совети на народните републики можат да го определуваат процентот на девизите кој ќе им го ставаат градските и околските народни одбори од своите девизни сметки на располагање на

производителите на изведените стоки за унапредување на нивното производство.

7) Ова решение ќе се применува од 15 февруари 1952 година.

Бр. 3382

8 февруари 1952 година
Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

Согласни:

Министер на Владата на ФНРЈ,
Претседател на Советот за промет со стоки,
Осман Карабеговиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ,
Заменик на Претседателот на Советот за
индустрија и градежништво,
Љубчо Арсов, с. р.

90.

Врз основа на чл. 18 од Уредбата за контрола на извозот и увозот („Службен лист на ФНРЈ”, број 10 и 90/48), во врска со Указот од Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ за укинување на Министерството на надворешната трговија на ФНРЈ У. бр. 1743/51, а во согласност со Претседателот на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ и со Претседателот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ, донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА РАСПОДЕЛБА НА ДЕВИЗИТЕ ШТО СЕ ОСТВАРУВААТ СО ИЗВОЗОТ

1. Почнувајќи од 1 јануари 1952 година девизите што ќе се остварат со извозот, без обзир кога е тој извршен, Народната банка на ФНРЈ, откако ќе ги одбие определените проценти за покривање на општите државни девизни потреби, ќе му става на располагање:

а) на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ, по извозот од секторот на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ и на Советот за селско стопанство и шумарство на Владата на ФНРЈ;

б) на советите за индустрија и градежништво на оние народни републики од кои е извршен извозот, по извозот од секторот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ.

Министерството на финансите на ФНРЈ во согласност со советите предвидени во претходниот став ќе ги утврдува процентите за покривање на општите државни девизни потреби така што во текот на 1952 година да се обезбедат со извозот девизните средства за оптодржавните потреби што се предвидени со општиот девизен план.

Министерството на финансите на ФНРЈ ќе врши на крај на секое тримесечје анализа на прилирот на средствата за покривање на општите државни девизни потреби. Ако поодделни совети не би го оствариле соодветниот прилив на девизите од извозот за овие потреби, Министерството на финансите на ФНРЈ може да донесе одлука соодветниот дел веднаш да се обезбеди од постоеќите девизни средства или од наредниот извоз на односниот совет.

2. Диспозиции за плаќање во странство можат имателите на девизни сметки да даваат само во границите на девизните средства што им се ставени на располагање.

3. Подвозниот тронковни и услугите во меѓународниот промет паѓаат на терет на односните иматели на девизни сметки и имаат приоритет. По барање од претпријатијата што вршат транспорт и услуги во меѓународниот промет, односните иматели на девизните сметки ќе вршат вирманци од своите девизни средства во корист на девизните сметки на тие претпријатија.

Нестоконите плаќања на имателите на девизни сметки паѓаат на терет на нивните девизни средства.

Плаќањата во 1952 година во увозот паѓаат на терет на односните иматели на девизни сметки без обзир кога е увозот извршен или кога ќе се изврши. При ликвидацијата на ностро акредитиви отворени пред 1 јануари 1952 година и плаќањата на гаранции и гарантирани меници издадени пред 1 јануари 1952 година, Народната банка на ФНРЈ ќе ги задолжува односните иматели на девизните сметки со соодветниот износ на девизите. По исклучение од одредбата од претходниот став постоеќите долгови на 31 декември на 1951 година по инвестиционите кредити што се користени врз основа на меѓудржавните инвестициони спогодби ќе се подмируваат од приливот на средствата за покривање на општите државни девизни потреби.

4. Игателите на девизни сметки имаат право да вршат вирманисање во корист на други иматели на девизни сметки.

5. Плаќањата во странство на обврските на имателите на девизни сметки кои ги гарантира Народната банка на ФНРЈ и Југословенската извозна и кредитна банка (гаранции, гарантирани меници и сл.), имаат првенство над другите плаќања во странство од расположивите средства на односните иматели на девизни сметки.

Наместо одделни одобрени средства за плаќање Народната банка на ФНРЈ може на имателите на девизни сметки да им дава други странски средства за плаќање во случај на потреба за неодложно плаќање на нејзините обврски во односните валути.

Кога го користи овластението од претходниот став Народната банка на ФНРЈ е должна да му ги даде на односниот имател на девизната сметка разлозите за оваа постапка. Доколку односниот имател на девизна сметка не се задоволи со разлозите што му се дадени, може да вложи жалба по прописите што постаат.

6. Министерот на финансите на ФНРЈ ќе издаде напатствија за применување на ова решение.

7. Ова решение ќе се применува од 1 јануари 1952 година.

Бр. 3722

16 февруари 1952 година
Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

Согласни:

Министер на Владата на ФНРЈ,
Претседател на Советот за промет
со стоки,

Осман Карабеговиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ,
Заменик на Претседателот на Советот
за индустрија и градежништво,
Љубчо Арсов, с. р.

91.

Врз основа на точ. 1 ст. 2 и точ. 6 од Решението за расподелба на девизите што се остваруваат со извозот, а во согласност со Претседателот на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ и со Претседателот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ, прописувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА РАСПОДЕЛБА НА ДЕВИЗИТЕ ШТО СЕ ОСТВАРУВААТ СО ИЗВОЗОТ

1. Народната банка на ФНРЈ ќе ги води во своите книги следните девизни сметки:

— сметка на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ,

— сметки на советите за индустрија и градежништво на народните републики, и

— сметка на Фондот на општите државни девизни потреби.

Народната банка на ФНРЈ ќе ги книжи во корист на горните сметки, во оригиналните валути во кои е извршена наплатата на извозот, оние износи на девизите што им припаѓаат во смисла на ова напатствие.

2. Од девизите остварени со извозот од секторот на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ и на Советот за селско стопанство и шумарство на Владата на ФНРЈ, Народната банка на ФНРЈ ќе книжи:

— 60% во корист на Фондот на општите државни девизни потреби,

— 40% во корист на сметката на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ.

Бидејќи Народната банка на ФНРЈ од 1 јануари 1952 година запираше во корист на Фондот на општите државни девизни потреби 43% од извозот од секторот на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ и на Советот за селско стопанство и шумарство на Владата на ФНРЈ, а на сметката на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ и одобруваше 51%, тоа во корист на Фондот на општите државни девизни потреби ќе ја задолжи сметката на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ со разликата до 66%, т. е. со износот од 11/51.

3. Од девизите остварени со извозот од секторот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ, Народната банка на ФНРЈ ќе запира во корист на Фондот на општите државни девизни потреби, и тоа:

- 60% кај извозот од НР Србија,
- 40% кај извозот од НР Хрватска,
- 50% кај извозот од НР Словенија,
- 75% кај извозот од НР Босна и Херцеговина,
- 75% кај извозот од НР Македонија, и
- 50% кај извозот од НР Црна Гора,

а остатокот ќе и го одобрува на сметката на советот за индустрија и градежништво на онаа народна република од која е извозот извршен.

4. Министерот на финансите на ФНРЈ може по потреба, а во согласност со односните совети, да ги менува процентите споменати во точ. 2 и 3 на ова напатствие и за тоа ќе ја известат Народната банка на ФНРЈ, со потребни напатствија.

Министерот на финансите на ФНРЈ ќе врши секое тримесечје анализа на остварениот прилив на девизните средства во корист на Фондот на општите државни девизни потреби. Ако приливот на девизите за овој фонд од секторот на поодделен совет не би бил остварен во целост за односното тримесечје, Министерот на финансите на ФНРЈ ќе донесе одлука соодветниот дел веднаш да се обезбеди од постоечките девизни средства или од наредниот извоз на Советот кој не ја исполнил својата обврска, и за тоа ќе го известат односниот совет и Народната банка на ФНРЈ, со потребни напатствија.

5. За начинот на распоредбата и користењето на девизните средства што притекуваат во смисла на ова напатствие во Фондот на општите државни девизни потреби ќе се издаде одделно напатствие.

6. Народната банка на ФНРЈ ќе издаде потребни напатствија што се однесува до техниката на пресметувањето на приливот на девизите во смисла на ова напатствие.

7. Ова напатствие ќе се применува од 1 јануари 1952 година.

Бр. 3721

16 февруари 1952 година

Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

Согласни:

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за промет
со стоки,

Осман Карабеговиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Заменик на Претседателот на Советот
за индустрија и градежништво,
Љубчо Арсов, с. р.

92.

Врз основа на чл. 1 ст. 2 и 3 на Уредбата за изменување и дополнување на Уредбата за слободната продажба и за цените на стоката за широка потрошувачка („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 3/51), а во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ, донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА СНАБДУВАЊЕТО СО ОГРЕВ

1) Почнувајќи од 1 јануари 1952 година продажбата на огребот (дрво и јаглен) по пониски цени ќе се врши исклучиво на потрошувачки карти за домаќинство („К“ карти), и тоа само во местата во кои е вршено снабдувањето на потрошувачите со огрев на потрошувачки карти за домаќинство во текот на 1951 година.

2) Правото на потрошувачките карти за домаќинство („К“ карти) го имаат домаќинствата што ги примале овие карти и досега, осем лицата кои немаат право по важеките прописи на парична надокнада наместо боновите за прехрана и додаток на деца.

3) Потрошувачките карти за домаќинство се издаваат спрема бројот на членовите од домаќинството (К-1, К-2, К-3 итн.), ако живеат тие во заедничко домаќинство. Ако децата на кои се прима детски додаток живеат одвоено од родителите, ќе им се издаваат „К“ карти одделно, а по основот на правото на детски додаток.

4) Количината на огрев која ќе можат да ја купат потрошувачите на „К“-карти ја определува околинскиот (градскиот) народен одбор според оквирните норми што ги пропишува советот за промет со стоки на Владата на народната република.

5) Вонпазарисните потрошувачи (претпријатија, установи, задлештва и др.) ќе набавуваат огрев во рамките на количините кои ќе ги определи околинскиот (градскиот) народен одбор по економските цени за суровини наголемени со трошковите на трговијата.

6) Производните претпријатија ќе им испорачуваат дрво и јаглен на индивидуалните потрошувачи на потрошувачките карти за домаќинство („К“-карти), на трговските претпријатија ќе им се одобрува регрес кај Народната банка на ФНРЈ.

7) Поблиско напатствие за начинот на кој ќе се врши регресот ќе се пропише одделно.

8) Ова решение ќе се применува од 1 јануари 1952 година.

Бр. 1257

31 јануари 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ,
Претседател на Советот за промет со стоки,
Осман Карабеговиќ, с. р.

Согласен,

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

93.

Во врска со точ. 7 од Решението за снабдувањето со огрев бр. 1257 од 31 јануари 1952 година, пропишувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА НАДОКНАДА (РЕГРЕС) НА РАЗЛИКИТЕ ВО ЦЕНАТА КАЈ ОГРЕВОТ ЗА ПОТРЕБИТЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО

1) Претпријатијата што го снабдуваат населението со огрев по потрошувачките карти за домаќинство („К“-карти) во местата каде е вршено ова снабдувања во 1951 година имаат право на надокнада (регрес) на разликата помеѓу набавните цени на огребот (огревно дрво и јаглен) и определените це-

ни по кои што им го предаваат огребот на потрошувачите на картите за домаќинства.

2) Под набавна цена се подразбира цената по фактурата на испорачачот на огребот, наголемена со износот на подвозните трошкови, други зависни трошкови и определената маржа. Претпријатијата за дистрибуција на огребот го пресметуваат износот на подвозните трошкови на тој начин што го утврдуваат просечниот износ на подвозните трошкови за одделни видови огрев.

3) Претпријатијата од точ. 1 на ова напатствие поднесуваат барање за регрес до надлежната филијала на Народната банка на ФНРЈ односно комуналната банка и приложуваат:

а) преписи од благајничките извештаи од своите стоваришта кои содржат податоци: за видот и класата на огребот, за количините, за износите со кои претпријатието го задолжува стовариштето за предадениот огревен материјал, за износот што го наплатило стовариштето од потрошувачите во готови пари или во бонови на банката која го одобрила кредитот за набавка на огребот. Регресот претставува разлика помеѓу износите со кои претпријатието ги задолжило стовариштата и износите што ги наплатиле стовариштата во готови пари и во бонови на банката;

б) преписи од калкулациите за одделни видови и класи на огревниот материјал врз основа на кои ги задолжило претпријатието стовариштата при предавањето на огребот.

Заверката на преписите ја вршат директорот на претпријатието и раководителот на книговодството. Претпријатието е должно да сочини збиен преглед на прилозите по точ. а) и да добие потврда од народниот одбор дека за количините на огребот издаден на населението, за кои се бара регрес, поднело соодветен износ на купони од картите за домаќинство.

Барањето за регрес се поднесува месечно и тоа до 10-ти во наредниот месец за минатиот месец односно и во пократки срокови во согласност со Народната банка на ФНРЈ.

4) Претпријатијата за дистрибуција на огребот кои вршат производство на огревно дрво сами, остваруваат регрес на висина на разликите помеѓу цените на производството наголемени со зависните трошкови и определената маржа и цените определени за продажба на огревното дрво на потрошувачите на картите за домаќинства.

5) Кога ќе ја утврди исправноста на барањето за регрес банката и го одобрува износот за регресот на текуќата сметка на претпријатието а на терет на сметката бр. 800499.

6) Банката и надлежните органи имаат право да ја проверуваат точноста на барањето за регрес во претпријатието и за таа цел да бараат потребни податоци.

7) Претпријатијата од точ. 1 кога продаваат огревен материјал од контингентот за потребите на населението на установи и сл. и остварат позитивни разлики помеѓу набавните цени и продавните цени формирани врз основа на определените економски цени, ги уплатуваат овие разлики на сметката од точ. 5 на ова напатствие.

8) Регресот по ова напатствие можат претпријатијата од точ. 1 да го остваруваат само за набавките на огребот за потребите на населението што се извршени по новите економски цени и превезени по наголемените стоковни тарифи во сообраќајот во периодот од 1 април 1952 година.

9) Ова ќе се применува од 1 јануари 1952 година.

Бр. 2698

4 февруари 1952 година
Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

94.

Врз основа на точ. 67 ст. 1 од Напатствието за спроведување избори на работничките совети и управните одбори на стопанските претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 5/52) давам:

О Б Ј А С Н Е Н И Е ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ИЗБИРАЧКОТО ПРАВО ЗА ИЗБИРАЊЕ РАБОТНИЧКИ СОВЕТ НА СТОПАНСКО ПРЕТПРИЈАТИЕ

Во точ. 13 ст. 1 и 2 од Напатствието за спроведување избори на работничките совети и управните одбори на стопанските претпријатија е пропишано дека избирачкото право за избирање работнички совет на претпријатието го имаат сите работници и службеници кои го засновале работниот односно службеничкиот однос според важеките прописи и кои имаат општо избирачко право, како и тоа дека поради утврдувањето на избирачкото право комисијата за изработка списоци на избирачите во секое претпријатие составува список на избирачите.

Согласно на овие прописи работниците и службениците не се должни да поднесуваат докази за тоа дека имаат активно избирачко право за избирање членови на работничкиот совет на претпријатието. Овој факт треба да го утврди комисијата за изработка на списоците на избирачите врз основа на писмени документи (решенија, уверенија, потврди и сл.) или врз основа на своето лично сознание.

Работникот односно службеникот е должен да и поднесе на комисијата за изработка списоци на избирачите писмени докази за своето избирачко право само во случај ако би дошла оваа комисија до сознание, било врз основа на непосредно сознание било врз основа на приговор од други лица, дека односниот работник или службеник на претпријатието нема избирачко право.

Ако комисијата за изработка списоци на избирачите, не го внесе работникот односно службеникот кому што е оспорено избирачкото право во списокот на избирачите, таков работник односно службеник има право да стави приговор во смисла на точ. 17 од споменатото напатствие, но е должен кој приговорот да поднесе писмени докази за своето избирачко право.

Бр. 420

15 февруари 1952 година

Белград

Претседател на Советот за законодавство
и изградба на народната власт на
Владата на ФНРЈ,

Едвард Кардељ, с. р.

95.

Во врска со чл. 6 од Уредбата за југословенските стандарди, сојузните прописи за квалитетот за производите и за производителните спецификации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/51), донесувам

Р Е Ш Е Н И Е ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НОВИ ВРЕМЕНИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТАНДАРДИ

1. Во издание на Сојузната комисија за стандардизација се донесуваат привремени југословенски стандарди:

Привр. JUS B.H0.001	Јаглен	Општи услови
Привр. JUS B.H9.001	Јаглен	Земање и обработка на урнеци за испитување
Привр. JUS B.H9.002	Јаглен	Методи на испитувањето.

2. Овие привремени југословенски стандарди важат од 1 јануари 1952 година до донесувањето на дефинитивните југословенски стандарди како основа за производителните спецификации.

3. Производителите, потрошувачите и другите заинтересирани што не би можеле да се придржуваат кон одредбите одредби на овие привремени стандарди, можат во смисла на чл. 3 од споменатата уредба, образложено да побараат од Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ исклученија од тие одредби во рок од 30 дена од донесувањето на ова решение.

Бр. 406

14 февруари 1952 година
Белград

В. д. Претседател
на Сојузната комисија за стандардизација,
инж. Миле Љубичиќ, с. р.

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА ПРЕЗИДИУМОТ НА НАРОДНАТА СКУПШТИНА НА ЦРНА ГОРА

„Службен весник на Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ“, во бројот 1 од 1 јануари 1951 година објавува:

Указ за одликувањето бр. 56/51;

Исправка на Указот за помилување на осудените лица бр. 7722/51;

Исправка на Указот за помилување на осудените лица бр. 8353/51;

Записници од седниците на Сојузното веќе и Веќето на народите на Народната скупштина на ФНРЈ од II вовредно заседание (второто свикување) од 27 до 29 декември 1951 година;

Депонирање на ратификационниот инструмент на ФНРЈ на Спогодбата за оснивање Генерален совет за рибарство на Средоземјето;

Ратификација на Конвенцијата за заштита на книжевни и уметнички творби од страна на Португалија;
Пристап на Републиката Хаити кон Меѓународната конвенција за унификација на некои правила што се однесуваат до судирањата на бродовите и кон Меѓународната конвенција за унификација на некои правила што се однесуваат до поморската помош и спасување;

Ратификација од страна на Јужноафричка Унија на Конвенцијата за сузбивање и укинување на трговијата и експлоатацијата на проституирање на други;

Пристап на Шведска кон Статутот на Меѓународниот монетарен фонд и кон Статутот на Меѓународната банка за обнова и развој;

Пристап на Јужноафричка Унија кон Протоколот со кој се менува и дополнува Меѓународната спогодба за успешна заштита од криминалната трговија под името „Трговија со бели робја“ и кон Меѓународната конвенција за сузбивање на трговијата со бели робја.

ОД СЛУЖБЕНИТЕ ЛИСТОВИ НА НАРОДНИТЕ РЕПУБЛИКИ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЦРНА ГОРА

„Службени лист Народне Републике Црна Гора“ во бројот 2—3 од 31 јануари 1952 година објавува:

Указ за временото финансирање потребите на НР Црна Гора за времето јануари—март 1952 година;

Указ за помилувањето на осудените лица;

Указ за разрешувањето и назначувањето на судите-поротници на Окружниот суд во Бијело Поље;

Правилник за изменувањата и дополнувањата на Правилникот за наградите за работење на адвокатите и Тарифата;

Напатствије за определувањето органите при кои ќе се осниваат комисији за давање звањја од II врста на државните службеници на НР Црна Гора;

Указ на вештите лица за НР Црна Гора за 1952 година.

СОДРЖАЈ:

	Страна
77. Уредба за дополнување Уредбата за платите на персоналот во трговијата на мало — — —	125
78. Уредба за Времената тарифа за данокот на влезот — — — — —	125
79. Наредба за изменување и дополнување на Наредбата за фактурисање на транспортните и други услуги во меѓународниот сообраќај — — —	132
80. Наредба на водењето на Централниот каталог на странски книги и списанија — — — —	133
81. Напатствије за применување на Наредбата за фактурисање на транспортните и други услуги во меѓународниот сообраќај — — —	133
82. Напатствије за начинот на определувањето трошковите на трговските претпријатија и за плаќањето на персоналот запослен во тие претпријатија — — — — —	134
83. Напатствије за одобрување на градежните претпријатија краткорочни кредити кај Народната банка на ФНРЈ — — — — —	138
84. Напатствије за распурање весници и повремени списи — — — — —	138
85. Решение за спроведување статистичка извештајна служба за изборите на работничките совети на стопанските претпријатија — — —	139
86. Решение за второ дополнување на Решението за определување струки и на државните органи кои се матички за поодделни струки на работници — — — — —	139
87. Решение за обврската за давање годишни и месечни извештаи на индустриските претпријатија и за начинот на приспособувањето на тие извештаи — — — — —	139
88. Решение за обврската на градежните претпријатија и на режиските одбори да даваат месечни извештаи за градежната дејност на инвестиционите објекти и за начинот на прибирањето на извештаите — — — — —	140
89. Решение за распределба на девизите остварени од страна на градските и околските народни одбори со извоз на стоки од локалното индустриско и занаетчиското производство — — — — —	140
90. Решение за распределба на девизите што се остваруваат со извозот — — — — —	141
91. Напатствије за распределбата на девизите што се остваруваат со извозот — — — — —	141
92. Решение за снабдувањето со огрев — — — — —	142
93. Напатствије за надокнада (регрес) на разликите во цената кај огревоот за потребите на населението — — — — —	142
94. Објаснение за утврдување на избирачкото право за избирање работнички совет на стопанско претпријатие — — — — —	143
95. Решение за донесување нови времени југословенски стандарди — — — — —	143

Издавач: „Службен лист на ФНРЈ“ новинарско издавачко претпријатие — Белград, Улица Кралевиќа Марка бр. 9. — Директор и одговорен уредник Слободан М. Нешовиќ, Улица Кралевиќа Марка бр. 9. — Печат на Југословенското штампарско претпријатие Белград